

Sveiciens valsts svētku mēnesī!

«Ja gribam, lai mūsu valsts būtu stipra, tad mums pašiem arī jābūt stipriem, jābūt spēka pilniem.»

/Kārlis Ulmanis/

Esam aizvadījuši notikumiem bagātu darba cēlienu un šobrīd esam valsts dzimšanas dienas priekšvakarā. Šī sezona ikvienam lauksaimniekam ir nesusi pārbaudījumus un iecerēto plānu izmaiņas, tomēr katrs jautājums tiek risināts un atbildes vai daļējas atbildes ir rastas.

Vislielākos pārbaudījumus Krievijas Federācijas noteiktais pārtikas embargo sagādāja tieši piena lopkopības saimniecībām, kur piena iepirkuma cena ir samazinājusies par 25%. Piena pārstrādes uzņēmumu piena iepirkuma cenas svārstās no 0.15 – 0.25 eiro centiem par kg, taču veikalos piena produktu cenas joprojām ir neadekvāti augstas.

Daudzas saimniecības strādā zem pašizmaksas un visiem ir skaidrs, ka ilgi tas nevar tupināties, tādēļ novembra sākumā valdība atbalstīja 7 993 480 eiro piešķiršanu piensaimniecības nozarei ciltsdarba un augstvērtīgu ganāmpulku saglabāšanai. Atbalsts jau vairākus mēnešus tiek solīts arī no Eiropas Komisijas, bet šobrīd neko vairāk par solījumiem Latvijas lauksaimnieki nav saņēmuši.

Tāpat ļoti aktuāls jautājums ir izmaiņas Meža likumā, kas stāsies spēkā pēc 2 mēnešiem, 2015.gada 1.janvārī. «Meža likuma» 3.panta 2.punkta nosacījumi noteiks, ka par mežu tiks uzskatīta 0,5 ha un lielāka platība, uz kuras ir izveidojušies mežaudze ar koku vidējo augstumu vismaz pieci metri. Likuma stāšanās spēkā radīs sarežģītu birokrātisku un finansiālu šķērsli un kavēs lauksaimniecības zemes atgriešanu produkcijas ražošanā, tādēļ mēs uzskatām, ka likuma normas stāšanās spēkā termiņš ir jāpagarina vismaz līdz 2025.gadam.

Šobrīd darbu sāk jaunā valdība. Ceram, ka ar 12. Saeimas deputātiem un jauno valdību darbs turpināsies tikpat konstruktīvi, kā tas bija ar 11. Saeimas deputātiem. Svarīgākais risināmais jautājums jau tuvākajās nedēļās būs 2015.gada budžets, tai skaitā finansējums pārejas posma valsts atbalstam un bezakcīzes dīzeļdegvielai. Tāpat jaunajai valdībai ir jādomā, kā visveiksmīgāk pārvarēt Krievijas Federācijas pārtikas embargo radītos zaudējumus, lai lauksaimnieki nezaudē savu saimniecisko darbību.

Lai skaisti valsts svētki un mierīgs rudens noslēgums!

Jūsu Zemnieku saeima

SATURS

Ko mēs šonedēļ darījām?	5
Strādājām pie nākamā gada valsts budžeta	5
Risinājām Krievijas Federācijas noteiktā pārtikas produktu embargo sekas	5
Par SEG emisijām	5
Aicinājām pašvaldībām samazināt NĪN	6
Esam izvērtējuši Valsts augu aizsardzības dienesta izstrādātās kultūraugu vadlīnijas integrētās augu aizsardzības ieviešanai Latvijā graudaugiem, rapsim, kukurūzai, pākšaugiem	7
Trokšņa slāpētāja lietošana medībās	7
Konferences Eiropā	7
Noteicām «Senču aicinājuma» uzvarētāju	8
Mūsu semināri reģionos	8
Valdes sēde Mežacīruļos	8
Ziņas īsumā	10
Pievienojies biedru sadaļai mājas lapā: SAIMNIEKI RUNĀ!	10
Sveicam mūsējos!	10
Novembris — PIENA MĒNESIS	11
Jauna kampaņa « <i>Bioloģiski</i> »	11
Noderīgi saimniekošanā	12
Piensaimnieki saņems avansa maksājumu 7,9 miljonu eiro apmērā	12
Darījumi ar zemes īpašumiem pēc 2014. gada 1.novembra	12
Ar jaunajām Meža likuma normām tiek apzināti bremzēta lauksaimniecības nozares attīstībai Latvijā!	13
Gaidāmie atbalsta maksājumi	14
Izsludināta pirmā jaunās Lauku attīstības programmas 2014. – 2020.gadam pieteikšanās kārtā	15
Lauksaimniekiem ir piešķirts nākamais dīzeļdegvielas apjoms	16
Pagarinās pārejas periodu dzīvnieku novietnes nodrošināšanai ar kūtsmēslu krātuvi	16

Saturs

VID atbalsts Krievijas embargo skartajiem uzņēmumiem	17
Atgādinām: no 1.jūlija lauksaimniecības zemes pārdevējiem nav jāmaksā IIN, pārdodot zemi lauksaimniekiem	17
Nākamā gada tiešie maksājumi, bet jo īpaši — ar ražošanu saistītais atbalsts	18
Atbalsts par proteīnaugiem	19
Atbalsts par graudaugu, kaņepju un linu sertificētu sēkļu izmantošanu	19
Atbalsts par vasaras rapsi	21
Atbalsts par cietes kartupeļiem	21
Atbalsts pa sertificētās cietes kartupeļiem	22
Atbalsts par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām	22
Atbalsts par dāržeņiem	23
Atbalsts par augļiem un ogām	23
Lopkopības atbalss — vispārīgie nosacījumi	24
Atbalsts par slaucamām govīm	25
Atbalsts par gaļas liellopiem	25
Atbalsts par slaucamām kazām	25
Atbalsts par aitām	26
Maksājums gados jaunažiem lauksaimniekiem	27
Mazo lauksaimnieku atbalsta shēma	28
Jaunumi par zaļināšanu	29
TURPINĀJUMS: Darījumi ar zemes īpašumiem pēc 2014. gada 1.novembra	30
Svarīgi datumi	39
Sludinājumi	40

ZSA kontaktinformācija!

ZSA birojs, Republikas laukums 2-916, Rīga LV-1010, tālrunis/fakss: 67027044, e-pasts: zsa@zemniekusaeima.lv, mājas lapa: www.zemniekusaeima.lv

Ko mēs šomēnes darījām?

Strādājām pie nākamā gada valsts budžeta

Šomēnes intensīvi skaidrojām, kādēļ lauksaimniecībā tik ļoti ir pieciešams pārejas posma valsts atbalsts un akcīzes nodokļa atlaide dīzeļdegvielai lauksaimniekiem vismaz 100 Euro/ha apmērā. Patiesības brīdis ir tuvu — Ministru kabineta līmenī tiek uzsāktas sarunas par nākamā gada valsts budžetu, aktīvi piedalīsimies procesā un sekosim, lai lauksaimniekiem pienākošais atbalsts tiktu paredzēts.

Risinājām Krievijas Federācijas noteiktā pārtikas produktu embargo sekas

Eiropas Savienības institūciju līmenī teju visi ir pauduši solidaritāti Baltijas valstīm un Somijai kā visvairāk cietušajām valstīm no Krievijas noteiktā pārtikas produktu embargo. Solījumi ir bijuši dažādi, taču tie joprojām nav rezultējušies darbos un reālā atbalstā Latvijas piena lopkopējiem.

Tādēļ šomēnes tikāmies ar Eiroparlamentāriešiem, skaidrojām situāciju un gatavojām kopīgas vēstules ar Baltijas un Somijas valstu lauksaimniekiem, lai paustu nemieru ar esošo situāciju, kas radīja rezonansi Eiropas lauksaimnieku mēdijos. Tomēr no Eiropas Savienības institūciju puses šis viss rīcību nav izraisījis, drīzāk gluži pretēji — lauksaimnieku fonds dažāda veida kataklizmām ir novirzīts Eholas vīrusa ierobežošanai. Papildus veicam sarunas ar pārējām embargo smagi skartajām valstīm par kopīgas akcijas organizāciju Briselē decembrī, lai šobrīd vienalīdzīgajām institūcijām būtu daudz grūtāk palikt neitrālām un solītais atbalsts beidzot tiktu paredzēts.

Par SEG emisijām

Oktoobra beigās teju katru dienu intensīvas sarunas notika par SEG emisijām, jo šajā laikā Eiropas Savienības ministru prezidenti vienojās par emisiju samazināšanas mērķiem. No savas puses aicinājām premjeri neatbalstīt Eiropas Komisijas piedāvātos emisiju mērķus, jo, ja Latvija piekristu ES uzstādījumiem, valstij būtu papildus jāsamazina emisijas par 43% pret 2005.gadu, neskatoties uz to, ka Latvija jau ir samazinājusi emisijas par 60% kopš 1990. gada un Latvijai šobrīd ir zemākās emisijas ES pret vienu iedzīvotāju.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas piedāvājumiem, Latvijas lauksaimniekiem varētu būt jāsamazina emisijas par ~10% pret 2005.gadu. Tas būtu jāpiemero nozarei, kas šobrīd attīstās ar 5,6% pieauguma tempu gadā un ir viena no ātrāk augošajām ražošanas nozarēm Latvijā ar lielu eksporta potenciālu. Lai gan ražošanas ap-

Ko mēs šomēnes darījām?

joma pieaugums tieši nekorelē ar emisiju apjomiem, tomēr saistība pastāv īpaši lopkopībā, kur emisijas ir atkarīgas no mājlopa orgānos notiekošiem bioloģiskiem procesiem. 10% emisiju samazinājumu lauksaimniecībā nebūtu iespējams panākt ar tehnoloģiju palīdzību, ņemot vērā saimniecību struktūru Latvijā. Lielākā daļa lopu joprojām atrodas mazās saimniecībās, kas, iespējams, neplāno un neplānos modernizēties, taču industriālās saimniecības bieži jau ir veikušas investīcijas, kas nomazinājušas izmešus līdz minimumam. Sektoram samazinājums 10% zem 2005.gada līmeņa esošās sistēmas ietvaros varētu nozīmēt lauksaimniecības ražošanas samazinājumu pret pašreizējo līmeni pat par ~ 30%, ar no tā izrietošajām sekām — nodarbinātības vēl straujāku samazinājumu tieši lauksaimniecībā, bet papildus samazinājums būtu vēl arī saistītajās nozarēs. Un tas patiesībā nozīmē reālu lauku telpas sociālekonomisko katastrofu, kā arī netiktu sasniegti nozares ambiciozi mērķi — 2 milj. ha apstrādes mērķis līdz 2020.gadam, kas garantētu iedzīvotājiem darba vietas laukos un perspektīvā palielinātu saražotās produkcijas apjomus par 1.8 reizēm, no kā iegūtu Latvijas ekonomika.

Tā kā ražošanu samazinājumu Latvijā pēc 2020.gada neesam gatavi akceptēt, radām citu taktiku — tieši mums pagājušā mēneša laikā pēc daudzrītējām darba grupām un diskusijām izdevās savest kopā zinātniekus ar ministriju ierēdņiem, lai tie beidzot sāktu pārskatīt Eiropas Komisijas piedāvātās mūsu apstākļiem absolūti nepiemērotās SEG emisiju aprēķinu formulas. Tas, uz ko tiecamies — ar zinātnieku palīdzību beidzot spēt valsts līmenī pateikt, ka ne visos gadījumos, kad palielina ražošanu, tiešām arī pieaug arī emisijas. Gribam arī pierādīt, ka faktiskās emisijas mums, pat palielinot ražošanas apjomus, pilnībā atbildīs arī tam, ko no mums sagaida Eiropas Komisija. Cerams, ka tas izdosies, tādā šobrīd drūmā situācija var izrādīties mazliet cerīgāka.

Aicinājām pašvaldībām samazināt NĪN

Ar aicinājumu pašvaldībām samazināt par 50% Nekustamā īpašuma nodokli zemei biedrības «Zemnieku saeima» biedriem, mēs nosūtījām vēstules 92 pašvaldībām. Šobrīd atbildējušas ir 47 pašvaldība (sagaidīsim vēl lielākas grupas pašvaldību reakciju un publiskosim rezultātus).

2/3 no atbildēm ir noliedzošas. Lauksaimniekiem tās pretim nākt nav gatavas dažādu iemeslu dēļ, neskatoties uz to, ka atsevišķās no pašvaldībām ir līdzekļi atraušies pat deviņām melnajām kasēm un striptīzām (kā Līgatnē).

Apmēram trešā daļa no atbildēm ir pretim nākoša. Tās sola izskatīt iespēju piemērot atlaides lauksaimniekiem, veidojot 2015.gada budžetu, vai gandarīti atzīst, ka atlaides ir gatavi piemērot jau tagad un norāda, ka ir nepieciešams katra konkrētā lauksaimnieka iesniegums, lai atlaidi piemērotu, vai arī pašvaldība ir gatava

piemērot nodokļa samaksas termiņa pagarinājumu (tātad esiet aicināti vērsties savās pašvaldībās ar iesniegumiem, skaidrojot to, cik ļoti sarežģīts gads šis ir bijis un aicinot pašvaldības jūs atbalstīt).

Esam izvērtējuši Valsts augu aizsardzības dienesta izstrādātās kultūraugu vadlīnijas integrētās augu aizsardzības ieviešanai Latvijā graudaugiem, rapsim, kukurūzai, pākšaugiem

No 2014.gada 1.janvāra ir stājušies spēkā integrētās augu aizsardzības nosacījumi Eiropas Savienības līmenī, kas pakāpeniski tiek ieviesti arī Latvijā. No Zemnieku saeimas puses izvērtējam izstrādātās vadlīnijas graudaugiem, rapsim, kukurūzai un pākšaugiem un sniedzām savus priekšlikumus tā, lai lauksaimniekiem process būtu pēc iespējas vieglāk īstenojams.

Patlaban notiek darba grupas, kurā izstrādātās vadlīnijas VAAD vadībā tiek apspriestas. Tuvojoties jaunajam gadam, VAAD sāks izstrādāt kontroles aktus. No ZSA puses ir būtiski būt klāt šajā procesā, lai prasības, kas saimniecības līmenī tiks kontrolētas, būtu pēc iespējas vienkāršāk izpildāmas. Šis process ir jo īpaši svarīgs tādēļ, ka Zemkopības ministrija grib laukaugu kultūrām integrēto augu aizsardzības normu ieviešanu sasaistīt arī ar saistītā atbalsta saņemšanu ražošanai. Par situācijas attīstību informēsim.

Trokšņa slāpētāja lietošana medībās

Oktobra sākumā mūsu lauksaimniecības politikas eksperts Mārtiņš Trons piedalījās Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas sēdē par skaņas slāpētāju lietošanu medībās. Zemnieku saeima, pamatojoties uz esošo situāciju ar Āfrikas cūku mēri, kā arī meža cūku lielo populāciju, kopā ar mednieku organizācijām ir rosinājuši priekšlikumu medībās atļaut lietot skaņas slāpētājus. Jautājums tika atbalstīts komisijā, ceram uz tā veiksmīgu virzību tālāk!

Konferences Eiropā

Oktobra sākumā COPA-COGECA kongresa ietvaros par KLP un ģimenes saimniecībām mūsu priekšsēdētāja vietniece Maira Dzelzkalēja piedalījās diskusijās un uzstājās ar prezentāciju. Viņa skaidroja Eiropas Savienības Kopējās lauksaimniecības politikas izraisīto nevienlīdzību starp valstīm vienotā tirgus ietvaros. Proti, to valstu lauksaimniekiem, kur augstāki ražošanas rādītāji, tiek maksāti lielāki atbalsti, tādējādi tiek veicināta sociālā nevienlīdzība. Līdzīgi arī nosacījumi starp dalībvalstīm ir pārāk atšķirīgi, tik atšķirīgi, ka KLP ir grūti vairs uzskatīt par ES kopīgu politiku.

Ko mēs šomēnes darījām?

Itālijā Maira piedalījās 3. Bioekonomikas konferencē. Konferencē Maira, pārstāvot Eiropas lauksaimnieku jumta organizāciju COPA, klātesošos iepazīstināja ar Eiropas Savienības lauksaimnieku skatījumu par bioekonomiku un lauksaimniecību, mežsaimniecību. Viņa uzsvēra, ka bioekonomikas attīstība lauksaimniekiem un mežsaimniekiem dod jaunas iespējas, piedāvājot jaunus noieta tirgus un produkcijas veidus ilgtermiņā. Tāpat Maira uzsvēra, ka, lai bioekonomikas nozare ilgtspējīgi attīstītos ir ļoti svarīgi, lai peļņas sadale starp nozares spēlētājiem būtu godīga, lai politikas veidotāji nepārcenstos ar pārāk lielu sākotnējo atbalstu, tādējādi radot negatīvu sabiedrības attieksmi.

Noteicām «Senču aicinājuma» uzvarētāju

Oktobra beigās mūsu birojā tikās jauno lauksaimnieku konkursa «Senču aicinājums» žūrija, lai kopīgās diskusijās vienotos par šā gada uzvarētāju. Ar prieku varam paziņot, ka uzvarētājs un simpātiju balvu ieguvēji ir noskaidroti, un viņu vārdus Jums būs iespēja pirmajiem uzzināt mūsu «Lauksaimnieku Jaungada ballē» Jelgavas pilī, kas notiks 2015.gada 10.janvārī!

Mūsu semināri reģionos

Oktobrī un novembrī organizējām un piedalījāmies 4 mūsu semināros: Dobelē, Grobiņā, Jēkabpilī un Gulbenē. Prezentācijas no semināriem ir atrodamas mūsu mājas lapā (biedru sadaļā: SAIMNIEKI RUNĀ).

Ņemot vērā Zemnieku saeimas semināra «Iespējas un darāmās lietas piena ražošanas saimniecībās krīzes apstākļos», kas notika š.g. 4. novembrī Gulbenē, dalībnieku patiesu interesi un atsaucību, lektore Dr. Vita Būde-Gaile visiem biedrības Zemnieku Saeima biedriem līdz gada beigām piedāvā vienu bezmaksas konsultāciju:

- Ja apzināties vai nojaušat savas saimniecības «sāpi», bet nepieciešams skats no malas;
- Ja ir vajadzība izprast, kā optimizēt izdevumus, nenodarot pāri dzīvniekiem;
- Ja ganāmpulkam nepieciešama pareizi sabalansēta barības deva.

Esiet laipni aicināti sazināties ar Vitu Būdi- Gaili, lai vienotos par konsultācijas laiku, tēmu un norises vietu, zvanot pa tālruni 29205925; vai rakstot e-pastu: Vita@dimelaveta.lv.

Valdes sēde Mežacīruļos

Oktobra vidū zemnieku saimniecībā «Mežacīruļi» pie mūsu valdes locekļa Jura Cīruļa notika mūsu ikmēneša valdes sēde. Valdes sēdē klātesošie informēja par šobrīd notiekošo lauksaimniecības sektoros, organizācijā

Ko mēs šomēnes darījām?

tika uzņemti jauni biedri un kopīgi diskutēts par vairākiem svarīgiem jautājumiem. Mūsu biroja vadītāja Rita Ignāte iepazīstināja ar jautājumu «Par lauksaimniekiem paredzētajiem tiešajiem maksājumiem un savstarpējās atbilstības īstenošanu». Klātesošie sniedza savus komentārus, labojumus un ieteikumus, lai nākamajā dienā sarunās ar Zemkopības ministrijas pārstāvjiem varētu sniegt Zemnieku saeimas viedokli. Tāpat sēdes laikā tika diskutēts par SEG emisiju jautājumu virzību lauksaimniecības sektorā, Krievijas embargo piena lopkopības sektorā jautājumu virzību un nākamā gada valsts budžeta izstrādi.

Ziņas īsumā!

Pievienojies biedru sadaļai mājas lapā: SAIMNIEKI RUNĀ!

Atgādinām, ka mums ir jauna mājas lapa: www.zemniekusaeima.lv un šajā lapā ir jauna sadaļa mūsu, Zemnieku saeimas, biedriem SAIMNIEKI RUNĀ! Šajā sadaļā ievietojam tikai to informāciju, kas ir paredzēta mūsu biedriem un sadaļā var ienākt ar Jums iepriekš nosūtītām parolēm. Ja Jūs neesat saņēmuši paroli vai kādu citu iemeslu dēļ nevarat apmeklēt šo sadaļu, aicinām sazināties ar mūsu projektu vadītāju Māru Sproģi e-pasts: maru.sproge@zemniekusaeima.lv vai zvanot: 26626535.

Tāpat atgādinām, ka Jūs joprojām saņemsiet iknedēļas jaunumus elektroniski (neatkarīgi no tā, vai autorizēsities mūsu mājas lapā vai nē). Savukārt, ja Jūs neesat pieteicies elektronisko jaunumu saņemšanai vai tos nesaņemat, aicinām sazināties ar sabiedrisko attiecību speciālisti Līvu Liepnieci e-pasts: liva@zemniekusaeima.lv vai zvanot: 29237221.

Mēs esam arī sociālajos portālos:

- <https://www.facebook.com/zemnieku.saeima>
- <https://twitter.com/ZemniekuSaeima>
- <http://www.draugiem.lv/zemniekusaeima/>

Aicinām izmantot iespējas, jo informācijai ir spēks!

Sveicam mūsējos!

Sirsnīgi sveicam mūsu biedru **Edgaru Putru** no **z/s «Pīlādži»**, kas ne tikai kļuvis par Saeimas deputātu, bet nu arī par Ekonomikas ministrijas parlamentāro sekretāru. Ļoti lepojamies un paļaujamies, ka Ekonomikas ministrijas darbība nu būs daudz draudzīgāka lauksaimniekiem, kā tā jebkad bijusi. Veiksmi darbā!

Sveicam mūsu priekšsēdētāja vietnieci **Mairu Dzelzkalēju**, kas ievēlēta par Eiropas Komisijas sociālās diologa grupas vadītāju tiešo maksājumu un zaļināšanas jautājumos. Kā visi zinām, zaļināšanas lietās Eiropas Komisija bieži ir bijusi diezgan vārdzirdīga, tad nu paļaujamies, ka Mairai izdosies pietuvināt brīžiem saimnieciski atrautos lēmumus lauksaimnieciskajai realitātei. Jau zinām, ka darbs nebūs vienkāršs, jo pretīm ar savām interesēm stāv vides institūciju pārstāvji, taču ticam, ka Mairai izdosies un novēlam visu to labāko!

Oktobra sākumā Valsts prezidenta rezidencē Melngalvju namā jau trešo gadu pēc kārtas tika sadalīti skaistāko lauku saimniecību tituli Latvijā un viņu vidū —

mūsu biedri! Sveicam mūsu biedru **Āri Burkānu z/s «Sējas»** (Rundāles novads) ar skaistākās saimniecības 2014. gadā iegūšanu.

Konkursā speciālās balvas saņēma arī **Andrejs Kārklis z/s «Dzintari»** (Kocēnu novads) un konkursa finālā iekļuva arī **Andra Felsa saimniecība «Vīnkalni»** (Krustpils novads).

Novembris — Piena mēnesis

Latvijas produkcijas izvēli veicinošās sociālās kampaņas «Latvijas Labums» ietvaros š.g. novembris pasludināts par PIENA MĒNESI — laiku, kurā ikviens Latvijas iedzīvotājs aicināts mainīt paradumus un starp veikalu plauktos pieejamajiem produktiem izvēlēties, kā arī uzturā vairāk lietot tieši pašmāju piena produktus.

Piena mēneša atklāšanas pasākumā piedalījās arī mūsu priekšsēdētāja vietnieks Juris Cīrulis un norādīja, ka ikvienai, arī šai krīzei, kuru lauksaimniekiem veido piena iepirkuma cenas lejupslīde par 25%, ir pozitīvā puse — tā kādreiz beigsies! Un uzsvēra, ka krīzes radītās iespējas ir jāizmanto: šobrīd — gada tumšākajā mēnesī — nevis kavējoties sentimentā un vakaros malkojot vīnu, bet būt možiem, stiprinoties ar glāzi piena!

Aicinām arī mūsu biedrus, kas piena produktus dodas meklēt veikalu plauktos, pirkt un patērēt mazliet vairāk piena produktus, kā parasti lietotu uzturā.

Lai Tev un Latvijai iet labumā!

Jauna kampaņa «BioLoģiski»

Oktobra beigās piedalījāties Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācijas organizētās kampaņas «BioLoģiski» atklāšanas pasākumā. Ar kampaņas aktivitātēm turpmākos divus gadus sabiedrība tiks informēta un izglīkota par to, kas ir bioloģiskā pārtika. Kampaņas mājas lapa: www.biologiski.lv būs plašākais informatīvais resurss par bioloģisko pārtiku, tās audzēšanu un ražošanu, kāds līdz šim Latvijā bijis pieejams.

Noderīgi saimniekošanā

Piensaimnieki saņems avansa maksājumu 7,9 miljonu eiro apmērā

Valdība 3.novembrī atbalstīja 7 993 480 eiro piešķiršanu piensaimniecības nozarei ciltsdarba un augstvērtīgu ganāmpulku saglabāšanai. Atbalsts segs līdz 70% no izmaksām, kas saistītas ar piena šķirnes slaucamās govju produktivitātes kontroles testiem.

Atbalsta nosacījumi ir saglabāti tādi paši kā septembrī pieļemtajā un oktobrī izmaksātajam atbalstam, vienīgā izmaiņa — šoreiz atbalsts tiek diferencēts atbilstoši govju izslaukumam:

- ja izslaukums ir līdz 6999 kg no govju, tad papildus atbalsts sagaidāms 50 Euro par govju.
- ja izslaukums ir no 7000 kg līdz 8999 kg no govju, tad papildus atbalsts sagaidāms 60 Euro par govju.
- ja izslaukums ir virs 9000 kg no govju, tad papildus atbalsts sagaidāms 72 Euro par govju.

Ja kādā no grupām, veidojot atbalsta likmes, būs notikusi kļūme aprēķinos, iespējams proporcionāls samazinājums, taču tas nav gaidāms tik drastisks kā iepriekš izmaksātā atbalsta gadījumā.

Lai atbalstu izmaksātu, nepieciešams oficiāli pārdalīt līdzekļus starp divām budžeta programmām, tātad, nauda jūsu kontos varētu ienākt ticamākais decembra sākumā vai vidū.

Darījumi ar zemes īpašumiem pēc 2014. gada 1.novembra

Ar šī gada 1.novembrī stājās spēkā grozījumi likumā «Par zemes privatizāciju lauku apvidos», kas paredz jaunu pieeju tiesiskajam regulējumam darījumos ar lauksaimniecības zemi, kas ir vērsts uz lauksaimniecības zemes saglabāšanu un izmantošanu lauksaimnieciskajai ražošanai, kā arī spekulatīvo darījumu ar zemi mazināšanai. Bet diemžēl jāsaprot, ka speciālais tiesiskais regulējums pagaidām Ministru kabineta līmenī nav pieņemts, mēs ceram ka uz novembra vidu attiecīgie Ministru kabineta noteikumi tiks apstiprināti, lai pašvaldībām ir iespēja veidot komisijas, kuras turpmāk lems par to, vai konkrētā persona ir tiesīgas iegādāties LIZ. Bez pašvaldības komisijas izziņas, Zemesgrāmatas nebūs tiesīgas reģistrēt īpašumu uz Jūsu vārda!

Tas nozīmē, ka novembra mēnesī būs nobremzēta turpmāka īpašumu, kuru sastāvā ir liz, reģistrēšana Zemesgrāmatā! Esam jau sanēmuši pirmos zvanus no biedriem, kuri ir neizpratnē par radušos situāciju.

Lauksaimnieku pienākums šinī momenta ir veikt pārrunas ar pašvaldībām, lai tās, uzreiz pēc noteikumu apstiprināšanas, sāk veidot komisijas!

Ar Zemkopības un Tieslietu ministriju pašlaik veicam sarunas, lai Zemesgrāmatas atļauj reģistrēt vismaz tos liz īpašumu, kur darījuma līgumi ir noslēgti līdz 1. novembrim!

Lai atvieglotu Jūsu darbu, ir sagatavots skaidrojošs materiāls, kā pašvaldībām rīkoties lauksaimniecības zemju atsavināšanas jeb pārdošanas gadījumos, skat. ziņas beigās!

Neskaidrību un jautājumu gadījumā lūdzam zvanīt Mārtiņam Tronam mob. tel. 29805456

Ar jaunajām Meža likuma normām tiek apzināti bremsēta lauksaimniecības nozares attīstībai Latvijā!

Pēc diviem mēnešiem, 2015.gada 1.janvārī stāsies spēkā pirms trīs gadiem pieņemtie «Meža likuma» 3.panta 2.punkta nosacījumi, kas nosaka, ka par mežu tiks uzskatīta zeme 0,5 hektāru un lielākā platībā, uz kuras ir izveidojusies mežaudze ar koku vidējo augstumu vismaz pieci metri un kur mežaudzes šķērslaukums ir vienāds ar vai lielāks par mežaudzes minimālo šķērslaukumu. Normas stāšanās spēkā radīs sarežģītu birokrātisku un finansiālu šķērslu un kavēs lauksaimniecības zemes atgriešanu produkcijas ražošanā. Ja pēc 2015.gada 1.janvāra nebūs novākts šiem kritērijiem atbilstošs apaugums, tad būs jāveic konkrētas zemes uzmērīšana, taksācija, zemes reģistrēšana par plantāciju mežu un tikai tad lauksaimniekiem būs iespēja sākt fizisku zemes atgriešanu lauksaimnieciskajā ražošanā. Zemnieku saeima uzskata, ka ar jaunajām Meža likuma normām tiek apzināti bremsēta lauksaimniecības nozares attīstībai Latvijā.

Pēdējās nedēļās esam saņēmuši neskaitāmus satrauktus biedru zvanus, lauksaimnieki ir nobažījušies par šo normu stāšanos spēkā un uzskatā, ka nedz Zemkopības ministrijas Meža departamentam, kas bija atbildīgs par Meža likumu, nedz Zemkopības ministrijas vadībai, nedz arī Saeimas deputātiem, nav tiesību ar šādu normu piemērošanu liegt lauksaimniekiem atgriezt ražošanā aizaugušās LIZ platības.

Pēdējo gadu statistika liecina, ka ar katru gadu pieaug ražošanā izmantoto lauksaimniecībā izmantojamo hektāru skaits, pagājušā gadā lauksaimniecība ir otrais straujāk augošais ražošanas sektors Latvijā ar 5,6% izaugsmi. Attīstās teju visas

lauksaimniecības nozares, bet īpaši liellopu ražošanā un aitkopībā, kas ir ļoti labi piemērotas jaunu platību apgūšanai un izmantošanai. Arī Nacionālajā attīstības plānā un Lauku attīstības programmā 2014. – 2020. gadam ir noteikti stratēģiskie mērķi līdz 2020. gadam panākt divu miljonu hektāru lauksaimniecībā izmantojamās zemes iesaistīšanu ražošanā, kas radītu iespēju saražot 1,8 reizes vairāk produkciju, kā Latvija ražo patlaban.

Latvijā ir neskaitāmi lauksaimnieki, kuri no zemes novāc apaugumus. To nevar izdarīt ne gada, ne divu, nedz arī trīs gadu laikā. Tas ir gadiem ilgs process, ko īpaši piekopj jaunie lauksaimnieki, kuri vēlas dzīvot un strādāt laukos, bet jau iekopta zeme nav tik viegli pieejama. Bet no nākamā gada stāsies spēkā normas, kas pamatīgi kavēs šo mērķu sasniegšanu, procesu padarīs ilgstošu, birokrātiski smagnēju un ļoti dārgu. Uzskatām, ka likuma normas stāšanās spēkā termiņš ir jāpagarina vismaz līdz 2025.gadam.

Pirms trīs gadiem izstrādājot šo likuma normu, konsultācijas ar lauksaimnieku organizācijām nenotika, taču laiks, kurā veikt izmaiņas nosacījumos, atlicis pavisam maz, tādēļ izmaiņas jāveic steidzamības kārtībā. Šobrīd Latvijā meža platības sasniedz aptuveni 58% no kopējās platības un to paplašināšana uz lauksaimniecībā izmantojamās zemes rēķina ir nepārdomāta un tuvredzīga rīcība.

Līdz šim esam vairākkārt vērsušies Zemkopības ministrijā aicinot mainīt normu, taču līdz pat šim brīdim no Zemkopības ministrija nav saņemtas oficiālas atbildes šajā jautājumā, nesen ZSA vadība tiekoties ar Zemkopības ministru Jāni Dūklavu saņēma atbildi, ka «problēmu šeit nav un likums netiks mainīts!».

Zemnieku saeima gan ir iecerējusi atkārtoti vērsties ar oficiālu lūgumu par Meža likuma izmaiņā Zemkopības ministrijā, cerēsim, ka šoreiz par nozari atbildīgā ministrija sadzirdēs lauksaimniekus!

Gaidāmie atbalsta maksājumi

Lauku atbalsta dienests šobrīd izmaksā:

- Vienotā platības maksājuma (VPM) 50% avansa maksājumu;
- 70% avansa maksājumu par mazāk labvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas (MLA);
- 70% avansa maksājumu par bioloģiskās lauksaimniecības attīstību (BLA).

Maksājumus avansā saņem tie lauksaimnieki, kuru saimniecībās būs noadministrēts platību maksājumu pieteikums un pabeigtas atbilstības nosacījumu pārbaudes.

Novembra beigās vai decembra sākumā sagaidāmi maksājumi par kredītprocentu daļēju dzēšanu.

Decembra sākumā vai vidū gaidāms nesen apstiprinātais ciltšdarba maksājums par govīm.

Decembrī gala maksājumus sāks izmaksāt vienotajam platību maksājumam, MLA, BLA un integrētās dārzkopības ieviešanu. Decembrī gala maksājumus sāks veikt arī pārejas posma valsts atbalstam par platībām, laukaugiem, pienu, liellopiem, tostarp par nokautiem vai eksportētiem liellopiem un kartupeļu cieti.

Izsludināta pirmā jaunās Lauku attīstības programmas 2014. – 2020.gadam pieteikšanās kārtā

Pēc ilgstošas gaidīšanas, beidzot ir zināms — pieteikšanās kārtā jaunajai Lauku attīstības programmas 2014. – 2020.gadam pasākumā ieguldījumi materiālajos aktīvos apakšpasākumos Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās (jeb modernizācijas atbalsts) un Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē (jeb pārstrādes atbalsts) notiks no 2014.gada 8.decembra līdz 2015.gada 15.janvārim.

Jau krāsainajā žurnālā ziņojām par atbalsta nosacījumiem, taču pa šo laiku daudz biedru ir uzdevuši precīzējošus jautājumus, kurus esam cītīgi apkopjuši un no Zemkopības ministrijas un Lauku atbalsta dienesta iegūtās atbildes esam ievietojuši mājas lapā «Saimnieki runā» sadaļā, tur visu bagātību joprojām variet atrast. Šo praksi arī turpināsim, tādēļ, ja ir jautājumi — droši zvaniem vai rakstiet, iespējams Jūsu jautājums sniegs skaidrību ne tikai Jūsu pašu projekta gadījumā, bet informācija noderēs arī citiem biedriem.

Ja esat nolēmuši startēt šajā kārtā, apsveicam – Jūs būsiet viens no pirmajiem, kas testēs jauno pieteikumu anketu. Tātad, ja redziet problēmas, vai nestrādā pārēzi kāda formula, ziņojiet.

Tiem, kas startēs šajā kārtā, būs pionieri, lai izmēģinātu arī jaunus iepirkumu nosacījumus.

Iepirkumu nosacījumi atbilstoši projekta summai

Pozīcija	Projekta summa	Procedūra
Būvniecība	170 000 līdz 500000 EUR	Vismaz 15 darba dienas sludinājums ar tehnisko specifikāciju IUB mājas lapā
Tehnika, iekārtas, aprīkojums pakalpojumi	70 000 līdz 500000 EUR	Vismaz 10 darba dienas sludinājums ar tehnisko specifikāciju IUB mājas lapā
Būvniecība, tehnika, iekārtas, aprīkojums, pakalpojumi	Virs 500 000 EUR	Vismaz 30 darba dienas sludinājums ar tehnisko specifikāciju IUB mājas lapā

Ja projekts ir 700 – 70 000 EUR apmērā, būs nepieciešami divi derīgi piedāvājumi.

Ja projekta summa būs virs 70 000 EUR, būs nepieciešami trīs derīgi piedāvājumi no uzņēmumiem, kas vismaz vienu gadu darbojas attiecīgajā jomā.

Zinām, ka dažkārt iegūt trīs derīgus piedāvājumus ir ļoti sarežģīts uzdevums, īpaši specifiskāku investīciju gadījumā. Esam to skaidrojuši gan Zemkopības ministrijai, gan Lauku atbalsta dienestam, tomēr norma ir spēkā esoša, tātad būs jāievēro.

Lauksaimniekiem ir piešķirts nākamais dīzeļdegvielas apjoms

Lauku atbalsta dienests lauksaimniekiem ir piešķīris atlikušo no akcīzes nodokļa atbrīvoto dīzeļdegvielas apjomu 2014./2015.saimnieciskajam gadam, t.i. no kārtējā gada 1.jūlija līdz nākamā gada 30.jūnijam.

Līdz ar to uz šī gada 29.oktobri kopā ir piešķirti 88 litri dīzeļdegvielas (kas gan saimniecības līmenī nozīmē 86.5 litri dīzeļdegvielas pieejamību par vienu atbilstošās platības hektāru 2014./2015. saimnieciskajam gadam), tātad šogad priekš pavasara ir jāiegūst vēl vismaz 12 litri dīzeļdegvielas ar akcīzes nodokļa atlaidi.

Pagarinās pārejas periodu dzīvnieku novietnes nodrošināšanai ar kūtsmēslu krātuvi

Zemkopības ministrija sagatavojusi jaunu noteikumu projektu par īpašām vides prasībām piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs. Jaunajā noteikumu projektā tiek noteikts pārejas perioda pagarinājums dzīvnieku novietnes nodrošināšanai ar pakaišu kūtsmēslu krātuvi.

Līdz šim bija noteikts, ka līdz 2014. gada 27. jūlijam lauksaimniekiem bija jānodrošina kūtsmēslu uzglabāšanu vides prasībām atbilstošās krātuvēs. Ņemot vērā būtiskus apstākļus, tostarp ekonomisko krīzi un lauksaimniecības produkcijas cenas kritumu, daudzas saimniecības nevarēja nodrošināt šo prasību izpildi. Zemkopības ministrija vērsās EK ar lūgumu rast iespēju pagarināt šīs prasības izpildes termiņu.

Noteikumu projekts paredz, ka dzīvnieku novietnē no 15 dzīvnieku vienībām un īpaši jutīgajās teritorijās no 10 dzīvnieku vienībām krātuve jānodrošina līdz 2016. gada 31. decembrim, savukārt dzīvnieku novietnē no 10 – 15 dzīvnieku vienībām un īpaši jutīgajās teritorijās no 5 – 10 dzīvnieku vienībām — līdz 2017. gada 31. decembrim. Šis izpildes termiņa pagarinājums netiek attiecināts

uz tām dzīvnieku novietnēm, kurās tiek iegūti šķidrie vai pusšķidrie kūtsmēsli.

Noteikumu projekts vēl ir jāapstiprina! Ziņosim, tikko tas notiks!

VID atbalsts Krievijas embargo skartajiem uzņēmumiem

No 2014.gada 1.oktobra tiem, kurus smagi skāris Krievijas embargo (ietekme ir bijusi vismaz 10% apmērā), pieejams plašāks valsts atbalsts nodokļu saistību izpildes jomā gan attiecībā uz nodokļu samaksas termiņa pagarinājumiem, gan kārtību, ja nodokļu samaksa jau ir nokavēta.

Jautājumus attiecībā uz īpašo VID atbalstu Krievijas embargo jautājumā risina tikai VID centrālajā birojā Rīgā. VID amatpersonas, kas gaida Jūsu zvanus un ir gatavas palīdzēt gan ar konsultācijām, gan izskatot pieteikumus, ir Jolanta Kondrāte 67121962, Edvards Masaļskis 67121910, Anna Senātova 67121918.

Zinam, ka daudzi no jums kārtoja nodokļu atlikšanu un saistību rakstus vēl pirms 1.oktobra. Taču no 1.oktobra, ja atkārtoti grieztos Valsts ieņēmumu dienstā, uzrakstītu iesniegumu un skaidrotu iepriekš iesniegtās nodokļu atlikšanas fakta sasaisti ar Krievijas embargo, jūs varētu iegūt labvēlīgākus nosacījumus, tiktu atbrīvoti no kavējuma naudas un sankcijām.

Atgādinām: no 1.jūlija lauksaimniecības zemes pārdevējiem nav jāmaksā IIN, pārdodot zemi lauksaimniekiem

1.jūlijā stājās spēkā atvieglojums, kas noteica, ka zemes pārdevējam nebūs jāmaksā ledzīvotāju ienākumu nodoklis (IIN) par ienākumu, kas gūts lauksaimniekiem pārdodot lauksaimniecībā izmantojamo zemi.

No 2014. gada 1. jūlija līdz 2016. gada 1. jūlijam ar ledzīvotāju ienākumu nodokli neaplīks lauksaimniecības zemes pārdevēja ienākumus, ja zemi nopirks zemnieku saimniecības īpašnieks, Uzņēmumu reģistrā reģistrēta komercsabiedrība, individuālais komersants, zemnieku saimniecība vai Valsts ieņēmumu dienestā reģistrējies saimnieciskās darbības veicējs. Zemes pircējam vismaz vienā no pēdējiem trim gadiem vairāk nekā pusi no ieņēmumiem, bet ne mazāk kā 2845,74 eiro gadā, jāveido ieņēmumi no lauksaimnieciskās darbības vai arī tam jāsaņem valsts vai Eiropas Savienības atbalsta maksājumus lauksaimniecībai un lauku attīstībai kā jaunajam lauksaimniekam.

Pārdodot lauksaimniecības zemi kādam citam pircējam (nevis lauksaimniekam) privātpersonai pārdevējam tomēr būs jāmaksā ledzīvotāju ienākuma nodoklis. To rēķina 15% apmērā no zemes iegādes vērtības un pārdevēja noteiktās cenas starpības. Vienīgais izņēmums, kad nodoklis tomēr nebūs jāmaksā, — ja īpašnieks pārdos to lētāk, nekā to savulaik iegādājies.

Noderīgi saimniekošanā

Nodokļu atvieglojumu piemēros, ņems vērā līguma noslēgšanas dienu (tātad, ja drīzumā gatavojaties iegādāties zemi, vērts aicināt zemes pārdevēju līgumu slēgt pēc 1.jūlija). Pirms pārdošanas līguma noslēgšanas pārdevēja pienākums ir samaksāt nekustamā īpašuma nodokli — 1,5% no zemes kadastrālās vērtības. Noslēdzot līgumu, jārēķinās arī ar valsts nodevu 2% apmērā. To rēķina no līgumā norādītās pārdošanas summas vai no kadastrālās vērtības — bet vienmēr no lielākās.

Nodokļu atvieglojumu piemēros arī gadījumos, ja uz īpašuma atradīsies grausts. Šādā situācijā būs nepieciešams no būvvaldes iegūt un VID iesniegt izsniegt izziņu, ka konkrētā ēka vairs nav piemērota dzīvošanai.

Jautājumu gadījumā aicinām sazināties ar mūsu lauksaimniecības politikas ekspertu Mārtiņu Tronu, t. 29805456 vai martins.trons@zemniekusaeima.lv

Nākamā gada tiešie maksājumi, bet jo īpaši — ar ražošanu saistītais atbalsts

Esam jau vairākkārtīgi ziņojuši, ka ar nākamo gadu mainās tiešā atbalsta saņemšanas kārtība, taču šoreiz izklāstīsim jaunumus, par kuriem esam rakstījuši mazāk.

Jau ziniet, ka 2015.gadā papildus Vienotajam platību maksājumam, ko saņemsiet par zemes uzturēšanu labā lauksaimniecības stāvoklī, lielai daļai lauksaimnieku būs jāievēro arī zaļināšanas prasības, no kā būs atkarīga zaļināšanas maksājuma daļa. Taču papildus, ja ne tikai zemi uzturēsiet labā stāvoklī, bet arī ražosiet, varēsiet saņemt ar ražošanu saistīto atbalstu.

Patlaban tiek gatavoti ieviešošie Ministru kabineta noteikumi, kā arī par atbalstu notiek diskusijas ar Eiropas Komisijas cilvēkiem, tādēļ turpmāk rakstītais niansēs var mainīties. Lauku atbalsta dienests gatavos detalizētas vadlīnijas, kas būs pieejamas pavasarī pirms platību maksājumu pieteikumu iesniegšanas, tad arī varēsiet iepazīties ar nosacījumiem detaļās. Tomēr, mēs saportam, ka lieliem soļiem tuvojas nākamais gads, rezultātā jau ir jāzina provizorisks nosacījumi, lai varētu plānot nākamā gada darbus, tādēļ par galvenajām prasībām un atbalstiem, kuriem nevajadzētu mainīties, izkāstīsim jau tūdaļ.

Pamatprincipi ar ražošanu saistītās tiešo maksājumu daļas atbalsta saņemšanai

Ar ražošanu saistītais atbalsts kopsummā sastāda 15% no visas tiešo maksājumu aploksnes. Kopējais saistītajā atbalstā pieejamais atbalsta apjoms no 2015. gada līdz 2020.gadam, līdzīgi kā Vienotais platību maksājums, ir plānots pakāpeniski palielināties.

Ar ražošanu saistītajā atbalstā pieejamais atbalsts no 2015. – 2020.gadam

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Atbalsta apjoms (milj. €)	27.1	30.8	34.6	38.3	42	45.5

No saistītajā atbalstā kopumā pieejamās tiešo maksājumu aploksnes 15% apmērā, no tā 2% proteīnu augu, 4.2% augkopības un 8.8% ir plānoti lopkopības atbalstam. Pasākumiem, kuriem izlemsiet pieteikties, būs jāpiesakās Lauku atbalsta dienestā līdz 15.maijam, iesniedzot vienoto iesniegumu, ko izmantosiet, lai pieteiktos arī pārējiem platību tipa atbalsta pasākumiem.

Atbalsts par proteīnaugiem

Atbalstu par proteīnaugiem var saņemt par kārtējā gadā izveidotām proteīnaugu platībām (tātad par lauku, kur proteīnaugi iepriekšējā gadā nav auguši), kuras aizņem tīrsējā sētas lauka pupas, zirņi, vīķi, lupīna, lucerna, austrumu galega, sarkanais āboliņš, bastarda āboliņš vai baltais āboliņš. Šīs kultūras ir iespējamas arī maisījumos ar graudaugiem, ja vismaz 50% dīgstu (vai masas) ir proteīnaugi (par šo joprojām ir atvērta diskusija un pēc noteikumu finalizēšanas būtiskais kritērijs tiks precizēts). Konkrētajā platībā, kas tiks pieteikta proteīnaugu atbalstam, iepriekšējā gadā nevar būt auguši proteīnaugi.

Minimālā kopējā proteīnaugu viena vai vairāku lauku platība būs jābūt vismaz pieciem hektāriem, kas audzēti atbilstoši integrētās audzēšanas vai bioloģiskās lauksaimniecības prasībām. Atbalstam pieteiktos proteīnaugus nevarēs izmantot enerģijas ieguvei, tādējādi, ja saimniecībā ir plānots audzēt proteīnaugus un pieteikt tos gan atbalstam, gan izmantot enerģijai, būs jāveic precīza uzskaitē par to, no kurienes tie iegūti un kā izlietoti.

Potenciālais atbalsta apjoms proteīnu augu kultūrām ir aprēķināts no 64 eiro/ha 2015.gadā līdz 107 eiro/ha 2020.gadā, taču sagaidāms ir proporcionāls samazinājums, ja tiks pieteikts lielāks platību apjoms, kā Zemkopības ministrija ir prognozējusi. Turklāt šāds scenārijs ir ļoti ticams, ņemot vērā, ka proteīnaugu kultūras ir iespējams audzēt, lai izpildītu zaļināšanas ekoloģiskā fokusa teritorijas prasību — ir papildus motivācija platību apjomu palielināt.

Atbalsts par graudaugu, kaņepju un linu sertificētu sēklu izmantošanu

Atbalstu par graudaugu, kaņepju un linu sertificētu sēklu izmantošanu varēs saņemt par platību, par kviešu, rudzu, miežu, griķu, kaņepju, linu platībām, kas apsētas ar Eiropas Savienībā sertificētu sēklu un kārtējā gadā deklarētas vienotajā iesniegumā. Minimālā kopējā viena vai vairāku ar graudaugu, linu vai kaņepju sertificētu sēklu apsētu lauku platība, ko viens atbalsta pretendents var pieteikt atbalstam, ir vismaz pieci hektāri.

Noderīgi saimniekošanā

Kultūraugiem ir noteikta sekojošas minimālās izsējas normas: 220 kg/ha miežiem, kviešiem, tritikālei; 160 kg/ha auzām, rudziem; 90 kg/ha hibrīdajiem rudziem un kviešiem; 25 kg/ha kaņepēm; 70 kg/ha liniem; 80 kg/ha griķiem (zinām, ka tās nav ideālas, taču jau ir noziņotas Eiropas Komisijai un tādējādi attiecībā uz 2015.gadu vairs nav maināmas).

Atbalsta pretendents līdz kārtējā gada 30. jūnijam LAD būs jāsniedz pārskats par izmantotās sertificētās sēklas daudzumiem un izcelsmi. Dokumentā, ja sertificētā sēkla būs iegādāta Latvijā, būs jānorāda Valsts augu aizsardzības dienesta izsniegto sēklas partijas numuru, etiķešu skaitu, etiķetē norādīto sertificētās sēklas masu un pirkumu apliecināja dokumenta nosaukumu un numuru, savukārt par paša saimniecībā izaudzētām sēklām — sēklas sertifikāta numuru un tajā noteikto sēklas maisu. Paši dokumenti nav jāiesniedz LAD, bet būs jāuzrāda uz pieprasījuma pamata.

Ja sēkla būs iegādāta nevis Latvijā, bet kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, būs jānorāda pirkuma apliecināja dokumenta nosaukums, numurs, iepakojuma oficiālās etiķetes oriģināla sēklas partijas numurs, etiķešu skaits un etiķetē norādīto sēklas maisu. Šādā gadījumā dokumenti un etiķetes oriģināls būs jāiesniedz LAD kā ar pārskatu.

Griķu audzēšana gadījumā atbalsta pretendents būs jāiesniedz izcelsmes valsts kompetentās institūcijas izsniegts sertifikāts, kas apliecina, ka sēkla atbilst sekojošiem rādītājiem: minimālā dīgļspēja (tīrām sēklām) — 85%; minimālā tīrība (% no masas) — 98%; citu augu sugu sēklu maksimālais piejaukums (gabali uz 1000 gramiem) ne vairāk kā 20 gabalu citu augu sēklas, no tām: ne vairāk kā 14 gabalu ir citas labības sugas; ne vairāk kā 14 gabalu ir augu sugas, kas nav labība; ne vairāk kā 6 gabali ir tīruma pērkones (*raphanus raphanistrum*) sēklas; ne vairāk kā 6 gabali ir lauka kokaļu (*agrostemma githago*) sēklas; nav konstatētas vējauzas (*avena fatua*, *avena sterilis*) sēklas; nav konstatētas reibuma airesnes (*lolium temulentum*) sēklas.

Saskaņā ar šobrīd esošo noteikumu versiju, lauksaimniekam Latvijā sertificētu sēklu pirkumu apliecinājumus dokumentus un iepakojuma oficiālās etiķetes oriģinālus saimniecībā jāuzglabā vismaz 10 gadus. LAD papildus būtu jāveic arī katras etiķetes foto uzņēmums, ko pievienot atbalsta pretendenta lietai un uz oficiālās etiķetes izdarāma atzīme ar neizdzēšamu krāsu par pierādījuma izmantošanu.

Šāda sistēma nozīmētu, ka atsevišķos gadījumos sēklas maisiem būtu jāparedz teju vesela noliktava, kas būtu apsūdi, tādējādi prasībai piekrist nevaram. Šobrīd vedam sarunas, kā šo normu varētu aizvietot vismaz Latvijā iegādātas sēklas gadījumā. Turklāt, šī brīža versijā netiek atrisināta situācija, kad sēkla ir piegādāta beramā formā. Par situācijas attīstību informēsim, taču pagaidām, ja saglabājušies

sēklu maisi ar etiķetēm un cita saistošā dokumentācija no ziemāju sējas, rūpīgi paglabājiet to visu, jo tā var būt atslēga, lai saņemtu par ziemāju platībām atbalstu. Līdzīgi maisus neiznīciniet arī, kad veiksiet vasarāju sēju.

Potenciāli iegūstamais atbalsts būtu 18 eiro/ha 2015.gadā, kas līdz 2020.gadam palielinātos līdz 23 eiro/ha, taču iespējams piemērot atbalsta proporcionālu samazinājumu gadījumā, ja tiek pieteikti atbalstam Latvijā kopumā vairāk kā 124 707 ha.

Atbalsts par vasaras rapsi

Atbalstu par vasaras rapsi lauksaimnieks varēs saņemt par vasaras rapša platībām, ja no katra hektāra iegūs un realizēs vismaz 1.8 t/ha rapša sēklas vai no tiem pārdošanas ieņēmumi būs vismaz 280 eiro/ha (rapsis jāpārdo dot līdz nākamā gada 1.aprīlim). Minimālā viena atbalsta pretendenta kopīgā platība, lai kvalificētos atbalstam, būs vismaz pieci hektāri un patlaban Zemkopības ministrija gribētu noteikt nosacījumu, ka rapsis būs jāaudzē saskaņā ar integrētās augu aizsardzības vispārējām prasībām (pret ko iebilstam, ņemot vērā, cik ļoti joprojām ir neskaidras prasības) vai bioloģiskās lauksaimniecības metodēm.

Lai pierādītu ieņēmumus, lauksaimniekiem, kuri pieteiksies atbalstam par vasaras rapsi, būs jākārto grāmatvedība un jāveic atsevišķa uzskaitē par vasaras rapša realizācijas apjomiem un ieņēmumiem. Grāmatvedības reģistros būs jāizdara ieraksti, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem, saskaņā ar normatīvajiem aktiem par grāmatvedību un tiks vērtēti grāmatvedības ieņēmumu konta 6. grupā uzrādītie ieņēmumi no vasaras rapša pārdošanas.

Atbalsts 2015.gadā ir plānots 27 eiro/ha, pie nosacījuma, ja atbalstam pieņemtās platības nepārsniegs 76 611 ha, taču, ja pārsniegs — sagaidāms atbalsta proporcionāls samazinājums. Atbalsts var pakāpeniski palielināties līdz 71 eiro/ha 2020.gadā, ja teritorija iekļaujās noteiktajā hektāru skaitā, taču kopumā atbalsts plānots ir tikai tik ilgi, cik ilgi spēkā būs esošais neonikotinīdu lietošanas aizliegums.

Atbalsts par cietes kartupeļiem

Atbalstu par cietes kartupeļiem var saņemt lauksaimnieks, kurš ir noslēdzis kartupeļu audzēšanas līgumu ar cietes ražotāju par noteiktu cietes kartupeļu stādījumu platību un noteikta kartupeļu daudzuma piegādi kārtējā gadā. Šobrīd tiek precizēts, vai lauksaimniekam būs jāiesniedz kartupeļu audzēšanas līguma kopija reizē ar platību maksājumu iesniegumu, vai to darīs kartupeļu uzpricējs, taču šādam līgumam būs jābūt.

Minimālā viena atbalsta pretendenta cietes kartupeļu platība var būt viens hektārs un no katra hektāra jānovāc, jāpiegādā un cietes ražotājam no piegādā-

tajiem cietes kartupeļiem jāiegūst vismaz trīs tonnas kartupeļu cietes. Cietes daudzumu tonnās noteiks Lauku atbalsta dienests, pamatojoties uz piegādāto kartupeļu kravas tīrsvaru un tiem noteikto kartupeļu zemūdens svaru.

Kartupeļu tīrsvaru nosaka, ņemot paraugus no vairākām vietām transportlīdzekļa kravas nodalījumā trijos dažādos līmeņos — augšdaļā, vidū un apakšdaļā. Pirms tukša transportlīdzekļa nosvēršanas to atbrīvo no zemes atliekām. Svara noteikšanai ņem paraugu ne mazāk kā 20 kilogramu. Bumbuļus nomazgā, atbrīvo no svešķermeņiem un nosver vēlreiz. Reģistrēto svaru samazina par 2%, ņemot vērā ūdens daudzumu, kas absorbēts, bumbuļus mazgājot. Iegūto kopējo samazinājumu piemēro 1000 kilogramiem kartupeļu.

Piegādes faktu apliecinās lauksaimnieka un cietes ražotāja parakstīts kartupeļu pieņemšanas apliecinājuma dokument trīs eksemplāros, no kura viens paliks pie lauksaimnieka, otrs — pārsrādātājam, bet trešo pārstrādātājs līdz 1.decembrim iesniegs LAD.

Sagaidāmais atbalsts varētu sasniegt 448 eiro/ha, taču ir iespējams proporcionāls samazinājums, ja tiktu palielinātas cietes kartupeļu platības.

Atbalsts par sertificētās sēklas kartupeļiem

Atbalstu par sertificētās sēklas kartupeļiem var saņemt par sēklas kartupeļu platību, ja tajā iestādīti PB, B vai C1 kategorijas sēklas kartupeļi un tiek iegūta PB, B un C kategorijas sēkla un no katra hektāra kārtējā gada laikā tiek novākti un līdz nākamā gada 30. aprīlim sertificēti vismaz 10 tonnas sēklas kartupeļu. Minimālā kopējā sēklas kartupeļu platība vienam atbalsta pretendētājam ir vismaz viens hektārs. Sagaidāmā atbalsta likme ir 505 eiro/ha, taču atbalsts var tikt proporcionāli samazināts, ja tiek palielinātas atbalsttiesīgās platības.

Atbalsts par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām

Atbalstu par sertificētu stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām varēs saņemt par platību, ja tajā tiks audzēts pļavas timotiņš, pļavas auzene, hibrīdā airene, daudziedu viengadīgā airene, sarkanā auzene, ganību airene, niedru auzene, pļavas skarene, kamolzāle, sarkanais āboliņš, baltais āboliņš, austrumu galega, lucerna, bastarda āboliņš, facēlija, vanagnadziņi, sējas zirņi, vīķi, lauka pupa vai lupīna (pēc biedru lūguma esam Zemkopības ministrijai prasījuši, kur palikusi auzenāirene, taču diemžēl ministrija šo zālāju sēklu atbalstā nav Eiropas Komisijai noziņojusi un nu vairs var iekļaut atbalstā tikai uz 2017.gadu). Atbalsta pretendētājam atbalstam jāpiesaka vismaz viens hektārs platības, kurās audzējot stiebrzāles un lopbarības augus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lopbarības augu sēklaudzēšanu, ir jāiegūst PB, B vai C kategorijas sēkla.

Potenciāli iegūstamais atbalsta apjoms ir 234 eiro/ha, taču ir iespējams piemērot atbalsta proporcionālu samazinājumu, ja atbalsts tiek pieprasīts par lielāku hektāru skaitu.

Atbalsts par dārzeņiem

Atbalstu par dārzeņiem varēs saņemt par platībām, kurās audzēs tomātus, sīpolus, šalotes sīpolus, ķiplokus, puravus, galviņkāpostus, ziedkāpostus, kolrābjus, lapu kāpostus, burkānus, galda rāceņus un kāļus, galda bietes, selerijas, redīsus un rutkus, pētersīļus, pastinākus, gurķus un kornišonus, kabačus, patisonus, ķirbjus, pupiņas, skābenes, rabarberus, spinātus, mārrutkus. Šobrīd plānots, ka saimniecībai, lai saņemtu atbalstu, būs jāpiesaka vismaz viens hektārs un no katra atbaltam pieteiktā dārzeņu hektāra jāiegūst vismaz 750 eiro ieņēmumi.

Lauksaimniekam, kurš pieteiksies atbalstam, būs jākārto grāmatvedība un jāveic atsevišķa uzskaitē par dārzeņu realizācijas apjomiem un ieņēmumiem. Grāmatvedības reģistros būs jāizdara ieraksts, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem, saskaņā ar normatīvajiem aktiem par grāmatvedību un ieņēmumi jāuzrāda lauksaimnieka grāmatvedības ieņēmumu konta 6. grupā kā ieņēmumi no dārzeņu pārdošanas. Informāciju par gūtajiem ieņēmumiem kārtējā gadā, lauksaimniekam būs jāiesniedz Lauku atbalsta dienestā līdz nākamā gada 1. februārim.

Atbalstu par dārzeņiem piešķirs par platībām, kurās dārzeņus audzēs saskaņā ar lauksaimniecības produktu integrētās augu aizsardzības vispārējām prasībām vai bioloģiskās lauksaimniecības metodēm.

Sagaidāmais atbalsta apjoms ir aprēķināts no 352 eiro/ha 2015.gadā līdz 589 eiro/ha 2020.gadā pie nosacījuma, ja atbalstam pieteikto hektāru skaits nepārsniegs 3196 ha. Platības pārsniegšanas gadījumā tiks piemērots atbalsta proporcionāls samazinājums.

Atbalsts par augļiem un ogām

Atbalstu par augļiem un ogām varēs saņemt par platībām, kurās audzēs vīnogas, ābeles, bumbieres, krūmcidonijas, smiltsērķšķus, saldus un skābos ķiršus, plūmes, dārza pīlādžus, zemenes, krūmmellenes, dzērvenes, upenes, jāņogas, ērkšķogas, aronijas, avenes, kazenes. Lai kvalificētos atbalstam, tam jāpiesaka vismaz viens hektārs ar attiecīgajiem kultūraugiem un kārtējā gadā minimālie ieņēmumi saimniecībā no šo augļu un ogu realizācijas ir jābūt vismaz 500 eiro no hektāra.

Ieņēmumu norma neattiecas uz augļu koku un ogulāju platībām, kuras nav vecākas par pieciem gadiem, vai kārtējā gadā ierīkotām zemeņu platībām. Ja šo informāciju nevarēs pārbaudīt, izmantojot lauku reģistru, tad lauksaimniekam uz Lauku

atbalsta dienesta pieprasījuma pamata būs jāsniedz informācija par augļu koku un ogulāju platību izveides gadu, piemēram, iesniedzot stādu iegādes dokumentus.

Lauksaimniekam, kurš pieteiksies atbalstam, būs jāveic grāmatvedības uzskaitē un jāreģistrē ieņēmumi no augļu un ogu realizācijas. Grāmatvedības reģistros būs jāizdara ieraksts, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem, saskaņā ar normatīvajiem aktiem par grāmatvedību. Ieņēmumi no augļu un ogu realizācijas jāuzrāda lauksaimnieka grāmatvedības ieņēmumu konta 6. grupā. Informāciju par gūtajiem ieņēmumiem kārtējā gadā, lauksaimniekam būs jāiesniedz Lauku atbalsta dienestā līdz nākamā gada 1. februārim.

Atbalstu piešķirs par platībām, kurās augļus un ogas audzēs saskaņā ar lauksaimniecības produktu integrētās augu aizsardzības vispārējām prasībām vai bioloģiskās lauksaimniecības metodēm.

Sagaidāmais atbalsta apjoms ir aprēķināts no 130 eiro/ha 2015.gadā līdz 217 eiro/ha 2020.gadā pie nosacījuma, ja atbalstam pieteikto hektāru skaits nepārsniegs 5265 ha. Ja augļi un ogas atbalstam tiks pieteikti lielākā platībā, tiks piemērots atbalsta proporcionāls samazinājums.

Lopkopības atbasts — vispārīgie nosacījumi

Lai saņemtu atbalstu, citu prasību ietvaros, dzīvniekiem būs jābūt pareizi identificētiem un laikā reģistrētiem. No pareizas prasību izpildes saistītā atbalsta gadījumā būs atkarīgs, vai atbalstu par konkrēto lopu saņemsiet.

Atgādinājums — dzīvniekus, ievēdot saimniecībā, jāapzīmē 20 dienu laikā (aitas — 30 dienu laikā). Savukārt pārvietošanas gadījumā 7 dienu laikā jāiesniedz pārvietošanas deklarācija LDC un dzīvnieka atnešanās gadījumā fakts jāreģistrē LDC arī 7 dienu laikā. Zinām, ka dažkārt darbu ir daudz un nav laika prasības īstajā brīdī īstenot, sākot no nākamā gada ļoti rūpīgi pieskatiet, lai prasības būtu izpildītas, jo pretējā gadījumā par lopiem, kas nebūs laikā reģistrēti, atbalstu nesaņemsiet.

Potenciālajiem atbalsttiesīgajiem dzīvniekiem ir jābūt apzīmētiem ar krotālijām un to nozaudēšanas gadījumā septiņu dienu laikā jāveic krotāliju pasūtījums Lauksaimniecības datu centrā (LDC). Tomēr liellopu, kas pazaudējis vienu no abām krotālijām, uzskata par noteiktu, ja tas skaidri identificēts ar pasi vai datu bāzē, vai saimniecības reģistrā. Ja liellops ir pazaudējis abas krotālijas, dzīvnieku uzskata par noteiktu, ja to joprojām ir iespējams identificēt pēc reģistra, pases datu bāzes vai citiem līdzekļiem un ja dzīvnieka turētājs var pierādīt, ka pasūtījis krotālijas pirms paziņots par pārbaudi uz vietas.

Atgādinām, ka papildus par šo prasību neievērošanu ir iespējams piemērot arī administratīvos sodus, kas pieaug, ja prasības tiek konstatētas kā neizpildītas atkārtoti, tātad ir vērts censties prasības ievērot.

Atbalsts par slaucamām govīm

Atbalstu par slaucamām govīm varēs saņemt lauksaimnieks, ja saimniecībā pārraudzības gadā no iepriekšējā gada 1.oktobra līdz kārtējā gada 30.septembrim realizētas vismaz 25 tonnas piena (neatkarīgi no govju skaita saimniecībā).

Atbalsts tiek piešķirts arī lauksaimnieka īpašumā esošām govīm, kas reģistrētas un apzīmētas un par kurām ir sniegta informācija normatīvajos aktos par lauksaimniecības dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanu noteiktajā kārtībā. Govīm būs jābūt pārraudzībā, kā arī izslaukumam no govju no iepriekšējā gada 1.oktobra līdz kārtējā gada 30.septembrim būs jābūt vismaz 5 500 kilogrami vai — bioloģiskā lauksaimniecībā — 4 500 kilogrami.

Potencialā provizoriskā atbalsta likme varētu atbilst 152 eiro par govi 2015.gadā un izaugt līdz 256 eiro par govi līdz 2020.gadam. Reālās atbalsta likmes būs atkarīgas no atbalsttiesīgo govju skaita.

Atbalsts par gaļas liellopiem

Atbalstu liellopiem plānots piešķirt par telēm, kas vēl nav atnesušās, bet pieder gaļas šķirnei vai iegūta krustojumā ar gaļas šķirnes dzīvnieku. Atbalsttiesīgās gaļas šķirnes ir plānotas Šarolē, Herefordas, Aberdinangus, Limuzinas, Hailandes, Galovejas, Beļģijas zilā, Hekes, Blondais Akvitānietis, savukārt piena – gaļas šķirnes - Stepju pelēkā, Simentāles, Tiroles pelēkā, Deksteras, Saleras, Montbeljardas, Šveices brūnās šķirnes. Atbalsts plānots arī par buļļiem vai vērsiem neatkarīgi no šķirnes.

Atbalstu piešķir vienu reizi lopa dzīves laikā, ja tas sasniedzis 16 mēnešu vecumu, noturēts ganāmpulkā vismaz 6 mēnešus un vismaz daļa no turēšanas laika attiecināma uz kārtējo gadu, kad iesniegts iesniegums atbalsta saņemšanai.

Lopam, lai tas būtu atbalsttiesīgs, tam jābūt reģistrētam un apzīmētam un par to ir jābūt sniegtai informācijai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanu un lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanu.

Provizoriskais atbalsts 2015.gadā varētu sasniegt 123 euro par liellopu, taču tas varētu palielināties līdz 206 eiro par liellopu līdz 2020.gadam, atbalsts gan varētu tikt proporcionāli samazināts palielinoties atbalsttiesīgo lopu skaitam.

Atbalsts par slaucamām kazām

Atbalstu par slaucamām kazām varēs saņemt lauksaimnieki, kuriem pēc stāvokļa kārtējā gada 15.maijā ganāmpulkā būs vismaz piecas ka-

zas, kas ir atnesušās vismaz vienu reizi.

Atbalstu varēs saņemt par slaucamām kazām, kas būs lauksaimnieka īpašumā un ganāmpulkā būs atradušās vismaz sešus mēnešus pēc kārtas. Kazām būs jābūt reģistrētām un apzīmētām, par tām būs jāsniedza informācija normatīvajos aktos par lauksaimniecības dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanu noteiktajā kārtībā. Atbalstu plānots paredzēt par Latvijas vietējās, Zānes, Igaunijas, Vācijas baltās dižciltīgās, Cehu baltās, Togenburgas, Tiringas, Alpu, Anglo — Nūbijas šķirņu kazām un piena šķirņu krustojumu kazām.

Atbalsts plānots no 54 eiro par kazu 2015.gadā un pakāpeniski izaugt līdz 94 eiro par kazu 2020.gadā, taču reālās atbalsta likmes būs atkarīgas no atbalsttiešīgo kazu skaita, tātad ir iespējams atbalsta proporcionāls samazinājums.

Par kazām, kas tiks konstatētas kā nepareizi identificētas vai reģistrētas, netiks paredzēts atbalsts, kā arī piemēros administratīvo sodu.

Atbalsts par aitām

Atbalstu par aitām varēs saņemt lauksaimnieks, ja ganāmpulkā uz iesnieguma iesniegšanas gada 15. maiju būs vismaz 10 aitu mātes, kuras ir atnesušās vismaz vienu reizi. Saistīto atbalstu par aitām plānots piešķirt vienu reizi tās dzīves laikā, ja tā ir gaļas šķirnes (Dorperas, Dorsetas, Igaunijas baltgalves, Il de France, Swifter, Sufolkas, Tekselas, Vācijas merino vietējās šķirnes aitas) vai kombinētās (vilnas-gaļas) — Hempšīras, Igaunijas tumšgalves, Leisteres (Leicesteras), Lietuvas melngalves, Latvijas tumšgalves, Oksforddaunas, Vācijas melngalves — šķirnes aitas, vai aita iegūta, krustojot ar kādu no iepriekš minētajām šķirnēm.

Atbalstu ir iespējams saņemt, ja lops ir nokauts vai izvests ārpus Latvijas no kārtējā gada 1. janvāra līdz 31. decembrim. Pirms nokaušanas vai izvešanas ārpus Latvijas aitam būs jābūt vismaz 3 mēnešu vecumā, bet tā nedrīkstēs būt sasniegusi 12 mēnešu vecumu. Par izvešanu ārpus Latvijas uzskatīs tikai tādus gadījumus, kad dzīvnieks netiks ievests atpakaļ Latvijā tā dzīves laikā. Ganāmpulkā aitam būs jāatrodas vismaz 3 mēnešus.

Atbalstu par aitām piešķirs, ja aita būs reģistrēta un apzīmēta un par to būs sniegta informācija saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanu un lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanu.

Atbalsta apjoms plānots no 26 eiro par aitu 2015.gadā, kas pakāpeniski varētu izaugt līdz 94 eiro par aitu 2020.gadā, kam gan ticamākais tiks piemērots proporcionāls atbalsta samazinājums atbilstoši atbalsttiesīgo dzīvnieku skaitam.

Maksājums gados jauniekiem lauksaimniekiem

Papildus Vienotajam platību maksājumam, zaļināšanas maksājumam, ar ražošanu saistītajiem maksājumiem lauksaimniekiem, kas būs vecumā līdz 40 gadiem un uzsāks lauksaimniecisko darbību, varēs saņemt maksājumu gados jauniekiem lauksaimniekiem (aicinu nejaukt ar Lauku attīstības programmā plānoto projektveida pasākumu jauniekiem lauksaimniekiem, jo, lai gan nosaukumi ir mulsinoši vienādi, būtības ir pilnīgi atšķirīgas. Šis būs platību maksājumu atbalsts lauksaimnieciskās darbības uzsācējiem pirmajos piecos gados pēc saimniecības dibināšanas, maksājumu varēs saņemt par pirmajiem 90 ha saimniecībā, tas veidos aptuveni 44 eiro/ha (ja būs daudz atbalsta pretendenti, iespējama atbalsta samazināšana).

Lai kvalificētos atbalstam, jaunajam lauksaimniekam līdz kārtējā gada 15. maijam būs jāiesniedz Lauku atbalsta dienestā vienoto iesniegumu, kurā būs jānorāda, ka tas pretendē uz attiecīgo maksājumu. Uz atbalstu varēs pretendēt fiziskas personas, kas pirmo reizi saimniecības vadītāja statusā dibinās lauku saimniecību, kad tā vai kapitālsabiedrība, kurā jaunajam lauksaimniekam piederēs vismaz 51 procents kapitāldaļu vai, ja uzņēmumā ir vairāki jaunie lauksaimnieki, tiem kopā ir jāpieder vismaz 51 procents kapitāldaļu un katrai no tām atsevišķi ir jāpieder vismaz 20 procenti kapitāldaļu 12 mēnešus pirms vienotā iesnieguma iesniegšanas. Šādas personas varēs saņemt atbalstu piecus gadus pēc saimniecības dibināšanas brīža. Tātad maksājuma nosacījumi neizslēdz iespēju, piemēram, jaunajam lauksaimniekam vai lauksaimniekiem daļēji vai pilnībā pārņemt saimniecību ar vismaz 51% kapitāldaļām, bet, piemēram, turpināt saimniekot kopā ar vecākiem.

Par saimniecības dibināšanu uzskatīs, kad persona pirmo reizi būs iesniedzis iesniegumu valsts vai Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai saņemšanai (tai skaitā Lauku attīstības programmu lauksaimniecības pasākumiem), vai reģistrējies īpašumā esošos lauksaimniecības dzīvniekus lauksaimniecības dzīvnieku un ganāmpulku reģistrā, vai arī pirmo reizi deklarē lauksaimnieciskās darbības ieņēmumus Valsts ieņēmumu dienestā. Piemēram, ja persona LAD platību maksājumiem sāka pieteikties 2012.gadā, tad to uzskatīs par saimniecības dibināšanas brīdi. Tātad atbalstam persona varēs kvalificēties piecus gadus — līdz 2016.gadam, tātad atbalstu par pirmajiem 90 ha saņemt 2015.gadā un 2016.gadā, ja platība ir atbalsttiesīga vienotajam platību maksājumam un ja persona vēl nav vecāka par 40 gadiem.

Zemkopības ministrija ir ierosinājusi arī kritēriju, ka par uzsāktu lauksaimniecisko darbību būtu jāuzskata brīdis, kad iegūst īpašumā (lietošanā) lauksaimniecības zemi un tā ir īpašumā (lietošanā) uz vismaz vienu gadu, taču to esam noraidījuši kā nelogisku, jo, piemēram, mantošanas ceļā zemi ir iespējams iegūt īpašumā lai-

kā, kad, piemēram, iegūst zināšanas skolā un tikai daudzus gadus vēlāk var rasties vēlme pašam sākt saimniekot. Šobrīd kritērijs ir izslēgts, taču, ticamākais, ir tiks aizvietots ar alternatīvu, par ko ziņosim.

Mazo lauksaimnieku atbalsta shēma

Papildus Vienotajam platību maksājumam, zaļināšanas maksājumam, ar ražošanu saistītajiem maksājumiem no 2015.gada tiks īstenota mazo lauksaimnieku atbalsta shēma. Shēmai būs iespējams pievienoties tikai vienu gadu — 2015.gadā līdz 9. jūnijam iesniedzot Vienoti iesniegumu, kur izdarīta atzīme par pieteikšanos dalībai mazo lauksaimnieku atbalsta shēmā un par pieteikšanos mazo lauksaimnieku atbalstam par 2015. gadu (šāds iesniegums, apstiprinot dalību shēmā arī turmākos gadus, būs jāiesniedz katru gadu).

Gada maksājuma summa lauksaimniekiem, kas izvēlēsies piedalīties mazo lauksaimnieku atbalsta shēmā, būs 500 eiro apmērā vienreizējs maksājums gadā neatkarīgi no hektāru skaita, kas tiks atbalstam pieteikti. Tātad potenciālajam atbalsta pretendētājam būs vērts izsvērt atkarībā no savas teritorijas un tā, kas platībā atrodas, līdz kādai platībai ir vērts shēmā piedalīties un saņemt 500 eiro/gadā, bet no kādas platības jau ir izdevīgāk kvalificēties Vienotā platību maksājuma atbalstam (ticamākais, ka izdevīgi shēmā piedalīties būs atbalsta pretendentiem no viena līdz trīs vai četrus hektāru izmēram). Shēma potenciālajiem atbalsta pretendentiem var šķīst pievilcīga arī no viedokļa, ka nebūs jāizpilda savstarpējās atbilstības prasības, un atbalstam pieteiktā platība kā minimums būs jāuztur labā lauksaimniecības stāvoklī.

2015.gadā pieteikto hektāru skaitu samazināt nedrīkstēs — hektāru samazināšanas gadījumā no shēmas atbalsta pretendents tiks izslēgts. Izstāties no shēmas būs vienkārši — atliks informēt Lauku atbalsta dienestu tāpat pāriet no mazo lauksaimnieku atbalsta shēmas uz platību maksājumu sistēmu būs vienkārši — ne vēlāk kā 25 kalendārās dienas pēc 15.maija būs jāiesniedz iesniegums LAD ar atzīmi par izstāšanos no sēmas un pārjeu uz tiešo maksājumu saņemšanu.

Ņemot vērā, ka potenciāls atbalsta maksājums 500 eiro/ha daudzos gadījumos var šķīst pievilcīgs, lai mākslīgi veidotu atbalsta pretendētus, gadījumos, ja tiks veidots jauns atbalsta pretendents, tam būs jāpierāda, ka tas nav izveidojies mākslīgi — nevis saimniekot, bet tikai saņemt atbalstu. Šādus pierādījumus neprasis saimniecībām, kas jau ir bijuši Lauku atbalsta dienesta klienti pirms 2011. gada 18. oktobra, taču atbalsta pretendentiem, kas būs radušies līdz 2015. gada 15. jūnijam būs jāsniedz informācija un pierādījumi, kas apliecinās, ka nav notikusi mākslīga apstākļu radīšana, lai gūtu priekšrocības no mazo lauksaimnieku shēmas. Informācija un pierādījumi būs jāsniedz līdz 2015. gada 9. jūnijam, vienlaicīgi ar iesniegumu par dalību mazo lauksaimnieku atbalsta shēmā.

Iespējamie pierādījumi — ja atbalsts pārrēķinot uz pieteikto hektāru no mazo lauksaimnieku shēmas būtu mazāks kā 90% no vidējā vienotā platību maksājuma likmes uz hektāru, pārņemta vai mantota visa saimniecība, vai atbalsta pretendents var pierādīt, ka saimniecība ir izveidota mērķtiecīgu, plānveidīgu lauksaimnieciskās darbības uzsākšanas pasākumu rezultātā.

Par nosacījumiem kopumā patlaban notiek sarunas, par rezultātiem ziņosim. Jau šobrīd esam jutuši, ka vietām kādreizējie zemes iznomātāji varētu gribēt pārtraukt nomas attiecības ar lauksaimniekiem, lai startētu šajā shēmā. Process būtu kopumā apsveicams, ja veicinātu lauku apdzīvotību, tomēr šā mērķa sasniegšanu shēma negarantē. Šķiet, šādos gadījumos bieži būtiskākais ir palīdzēt potenciālajiem mazās lauksaimnieku shēmas dalībniekiem saprast, ka, lai saņemtu 500 eiro atbalstu, pietiek arī ar vienu apsaimniekoto hektāru, pārējos var turpināt iznomāt un apsaimniekot arī lauksaimnieks, kā arī Lauku atbalsta dienests pievērsīs rūpīgu uzmanību tiem gadījumiem, kad šķitīs, ka shēma tiek izmantota ļaunprātīgos nolūkos.

Jaunumi par zaļināšanu

Tiem, kam nākamā gadā jāievieš zaļināšanas prasības un jānodrošina ekoloģiskā fokusa teritorijas, iepriecinās ziņa, ka minimālais laukmalas platums zaļināšanai samazināts no vismaz 2 m uz vismaz 1 m. Pārrēķina koeficients arī sašaurinātajām laukmalēm saglabājas 9, kā arī joprojām plānots maksāt par joslas garumu — katru tekošo metru.

Tātad, tie, kuri rudenī sējot platības ir domājuši atstāt laukmali kā ekoloģiskā fokusa teritoriju, bet netīši 2 metru laukmalu aizmirsies atstāt, var priecāties, lai prasību izpildītu, pietiks ar vienu metru platu joslu.

Slāpekli piesaistošām kultūrām (jeb saistītajā atbalstā citādāk sauktiem proteīnaugiem) Eiropas Komisijas līmenī beidzot apstiprināta ar pārrēķina koeficientu 0.7 (bija bažas, ka varētu tikt noteikts 0.3 koeficients).

Zemkopības ministrija ir sniegusi skaidrojumu, ka koku un krūmu puduriem, lai tos uzskatītu par zaļināšanas prasību izpildošām platībām, ir jābūt pilnībā īpašnieka aramzemes ieskaitiem (nederēs tādi, kas atrodas lauka malā, vai kur atrodas, piemēram, 0.3 puduris, bet riņķī starp puduri un aramzemi vēl ir zālāja josla, kas nav labā lauksaimniecības stāvoklī). Tāpat nederēs koku un krūmu puduri, kas izveidojušies pie vecām māju atliekām, jo, diemžēl, regula nosaka, ka tajos nedrīkst atrasties cilvēku veidoti objekti. Tātad var veidoties situācija, kad Lauku atbalsta dienests, skatoties no otro foto, vecas mājvietas atzīmē kā ekoloģiskā fokusa platības, lai gan tās pat var nebūt nosacījumiem atbilstošas. Šis būtiski var samazināt koku un krūmu puduru pievilcību nosacījumu izpildei.

TURPINĀJUMS: Darījumi ar zemes īpašumiem pēc 2014. gada 1.novembra

2014.gada 1.novembrī stājās spēkā grozījumi likumā «Par zemes privatizāciju lauku apvidos», kas paredz īpašu kārtību lauksaimniecības zemju atsavināšanas jomā.

Likumdevējs ir deleģējis Ministru kabinetam izdot noteikumus, nosakot:

- kritērijus dominējošās zemes lietošanas kategorijas noteikšanai darījumos ar lauksaimniecības zemi;
- iesniegumā par darījumu ar lauksaimniecības zemi iekļaujamo informāciju un tam pievienojamos dokumentus;
- kārtību, kādā lauksaimniecības zemes nomnieks un Latvijas zemes fonda pārvaldītājs īsteno pirmpirkuma tiesības;
- kārtību, kādā tiek finansēta un izveidota pašvaldības komisija, tās sastāvu, kā arī pašvaldības komisijas tiesības un pienākumus;
- kārtību, kādā pašvaldības komisija izskata iesniegumus par darījumiem ar lauksaimniecības zemi un pieņem lēmumu par piekrišanu lauksaimniecības zemes iegūšanai īpašumā vai atteikumu lauksaimniecības zemes iegūšanai īpašumā;
- kārtību, kādā iegūstami lēmuma pieņemšanai nepieciešamie dati no citām valsts informācijas sistēmām;
- termiņus un kārtību, kādā zemes nomnieks vai iznomātājs pašvaldību informē par noslēgtajiem lauksaimniecības zemes nomas līgumiem.

Uz kuriem zemes darījumiem¹ attiecas ierobežojumi

- Ierobežojumi attiecas uz:
 1. lauksaimniecībā izmantojamo zemi;
 2. zemi, kuras sastāvā dominējošā zemes lietošanas kategorija ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme, salīdzinot tās aizņemto platību ar citām zemes lietošanas kategorijām atbilstošo darījuma objekta platību summu;
 3. darījuma objekta sastāvā esošas atsevišķas zemes vienības platību, kā arī šo zemes īpašumu domājamo daļu.
- Dominējošā zemes lietošanas kategorija darījumā ar lauksaimniecības zemi ir tā zemes lietošanas kategorija, kuras aizņemtā platība darījuma objektā ir lielāka par citu atsevišķo zemes lietošanas kategoriju aizņemto platību.

¹ Par darījumiem ar zemes īpašumiem uzskatāmi jebkuri darījumi, kuru rezultātā mainās zemes īpašnieks. Lai veiktu darījumus ar zemi, tai jābūt nostiprinātai zemesgrāmatā.

Noderīgi saimniekošanā

- Ja darījuma ar lauksaimniecības zemi objekts ir divi vai vairāki patstāvīgie nekustamie īpašumi, dominējošo zemes lietošanas kategoriju katram nekustamajam īpašumam nosaka atsevišķi.
- Ja darījuma ar lauksaimniecības zemi objekts ir viens nekustamais īpašums, kas sastāv no divām vai vairākām zemes vienībām, dominējošā zemes lietošanas kategorija ir tā zemes lietošanas kategorija, kuras aizņemtās platības summa zemes vienībās ir lielāka par citu atsevišķo zemes lietošanas kategoriju aizņemto platību summu zemes vienībās.
- attiecīgās zemes lietošanas kategorijas platību nosaka, izmantojot Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datus par darījuma objekta zemes lietošanas kategorijām un to platībām.

Subjekti (personas), kas ir tiesīgi iegūt zemi:

1. Latvijas Republikas pilsoņi un citu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņi, kā arī Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņi;
2. Latvijas Republika kā sākotnējā publisko tiesību juridiskā persona un atvasinātās publiskas personas;
3. Latvijas Republikā reģistrēta kapitālsabiedrība, kā arī citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai Šveices Konfederācijā reģistrēta kapitālsabiedrība, kura reģistrējusies kā nodokļu maksātājs Latvijas Republikā un:
 - 1) kuras visi dalībnieki ir šīs daļas 1. vai 2.punktā minētie subjekti katrs atsevišķi vai vairāki kopā,
 - 2) kuras visi dalībnieki fiziskās vai juridiskās personas ir no valstīm, ar kurām Latvijas Republika ir noslēgusi starptautiskus līgumus par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību, ko apstiprinājusi Saeima līdz 1996.gada 31.decembrim. Minētais attiecināms arī uz fiziskajām vai juridiskajām personām no valstīm, ar kurām starptautiskie līgumi noslēgti pēc 1996.gada 31.decembra, ja šajos līgumos paredzētas Latvijas Republikā reģistrēto fizisko un juridisko personu tiesības iegādāties zemi attiecīgā valstī,
 - 3) kuras visi dalībnieki ir vairāki šā punkta «a» un «b» apakšpunktā minētie subjekti kopā;
 - 4) Latvijā reģistrētas reliģiskās organizācijas, kuru darbības laiks, skaitot no dienas, kad tās reģistrētas bez pienākuma pārreģistrēties, vai dienas, kad sniegušas paziņojumu reģistra iestādei Latvijas Republikā, ir ne mazāks kā trīs gadi;
 - 5) Latvijas Republikā, citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomi-

Noderīgi saimniekošanā

kas zonas valstī, vai Šveices Konfederācijā reģistrēts tiesību subjekts, kas reģistrējies kā nodokļu maksātājs vai saimnieciskās darbības veicējs Latvijas Republikā un ir:

- a) individuālais uzņēmums, kura īpašnieks ir šīs daļas 1.punktā minētā persona,
 - b) individuālais komersants, kuru reģistrējusi šīs daļas 1.punktā minētā persona,
 - c) kooperatīvā sabiedrība, kuras visi biedri ir šīs daļas 1., 2. un 3.punktā, kā arī šā punkta «a», «b» un «d» apakšpunktā minētie subjekti katrs atsevišķi vai vairāki kopā,
 - d) cits Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrēts tiesību subjekts, kas pielīdzināms šajā punktā minētajiem subjektiem;
- 6) Latvijas Republikas Biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrētas biedrības un nodibinājumi, kuru darbības laiks, skaitot no reģistrēšanas brīža Latvijas Republikā, ir ne mazāks kā trīs gadi, kuru darbības mērķis ir saistīts ar dabas aizsardzību, lauksaimniecības kultūraugu vai produktu ražošanu vai medību saimniecības organizēšanu un uzturēšanu un kuras iegādājas zemi šo mērķu īstenošanai,

Personas, kas ir tiesīgas iegūt zemi, kurā dominē lauksaimniecības zeme:

1. **fiziskās personas**, kas atbilst to personu statusam, kuras ir tiesīgas iegūt zemi (skat. augstāk) un vienlaikus atbilst visiem šādiem nosacījumiem:
 - a) ir reģistrētas kā saimnieciskās darbības veicēji Latvijas Republikā,
 - b) vismaz gadu pēdējo 3 gadu laikā ir saņēmušas vienotos platības maksājumus vai ir ieguvušas lauksaimniecisko izglītību vai tai pielīdzināmu izglītību arodizglītības programmā, profesionālās vidējās izglītības programmā vai profesionālās pilnveides izglītības programmā, apgūstot augkopības, lopkopības vai citus atbilstošus priekšmetus ne mazāk kā 160 stundu apmērā,
 - c) rakstveidā apliecina, ka šīs zemes izmantošanu lauksaimnieciskajā darbībā uzsāks gada laikā pēc tās iegādes un nodrošinās arī turpmāk, ja zeme iepriekšējā vai tekošajā gadā ir bijusi pieteikta vienotajiem platības maksājumiem vai tiešajiem maksājumiem, vai uzsāks triju gadu laikā un nodrošinās arī turpmāk, ja zeme iepriekšējā vai tekošajā gadā nav bijusi pieteikta vienotajiem platības maksājumiem vai tiešajiem maksājumiem,
 - d) iesnieguma iesniegšanas dienā tām nav nodokļu parādu Latvijā vai valstī, kurā atrodas to pastāvīgā dzīvesvieta;

2. **juridiskās personas**, kas atbilst to personu statusam, kuras ir tiesīgas iegūt zemi (skat. augstāk) un vienlaikus atbilst visiem šādiem nosacījumiem:
- vismaz gadu pēdējo 3 gadu laikā ir saņēmušas vienotos platības maksājumus;
 - rakstveidā apliecina, ka šīs zemes izmantošanu lauksaimnieciskajā darbībā uzsāks 1 gada laikā pēc tās iegādes un nodrošinās arī turpmāk, ja zeme iepriekšējā vai tekošajā gadā ir bijusi pieteikta vienotajiem platības maksājumiem, vai uzsāks 3 gadu laikā un nodrošinās arī turpmāk — ja zeme iepriekšējā vai tekošajā gadā nav bijusi pieteikta vienotajiem platības maksājumiem vai tiešajiem maksājumiem,
 - vismaz vienam īpašniekam vai pastāvīgajam darbiniekam ir atbilstoša profesionālā izglītība attiecīgajā juridiskās personas darbības jomā, kas iegūta ne mazāk kā arodizglītības programmā vai profesionālās vidējās izglītības programmā
 - var norādīt patiesos labuma guvējus un apliecināt, ka visi patiesie labuma guvēji ir šā likuma 28.panta pirmās daļas 1.punktā minētās personas,
 - šā likuma 30.¹ panta pirmajā daļā minētā iesnieguma iesniegšanas dienā tām nav nodokļu parādu Latvijā vai valstī, kurā tās ir reģistrētas.

Personas, kas nav minētas to subjektu sarakstā, kas ir tiesīgas iegūt zemi (trešo valstu pilsoņi), var iegādāties zemi, izņemot:

- zemi valsts pierobežas joslā;
- zemi dabas rezervātos un citu aizsargājamo teritoriju dabas rezervātu zonās;
- zemi Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā;
- zemi publisko ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslās;
- lauksaimniecības un meža zemi;
- zemi valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēs.

Ierobežojumi netiecas uz zemes iegūšanu īpašumā mantošanas ceļā.

Maksimālā lauksaimniecības zemes platība, kas drīkst būt vienas fiziskas vai juridiskas personas īpašumā:

- Viena fiziskā vai juridiskā persona var iegūt īpašumā līdz 2000 hektāriem lauksaimniecības zemes. Šis nosacījums neattiecas uz valsti, valsts kapitālsabiedrībām, tostarp Latvijas zemes fonda pārvaldītāju, kas iegūst īpašumā lauksaimniecības zemi ar likumu deleģēto funkciju īstenošanai, kā arī uz maksātnespējas procesā iegūstamu lauksaimniecības zemi.

Noderīgi saimniekošanā

- Maksimālās platības limitā neietilpst lauksaimniecības zeme, kuru persona nomā vai par kuru persona saņem vienotos platības maksājumus pēc situācijas uz 01.11.2014.
- Novada pašvaldība saistošajos noteikumos var noteikt atšķirīgu vienas fiziskās vai juridiskās personas īpašumā esošās lauksaimniecības zemes maksimālo platību savā administratīvajā teritorijā, pamatojoties uz pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējumu un prioritātēm, stratēģiskajiem mērķiem un telpiskās attīstības perspektīvu, bet nepārsniedzot 2000 ha robežu.
- Latvijas Republikas Biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrētas biedrības un nodibinājumi, kuru darbības laiks, skaitot no reģistrēšanas brīža Latvijas Republikā, ir ne mazāks kā 3 gadi, kuru darbības mērķis ir saistīts ar dabas aizsardzību, lauksaimniecības kultūraugu vai produktu ražošanu vai medību saimniecības organizēšanu un uzturēšanu un kuras iegādājas zemi šo mērķu īstenošanai, var iegūt īpašumā lauksaimniecības zemi, kuras platība darījuma noslēgšanas brīdī un pēc darījuma kopā nepārsniedz 5 hektārus.

lesnieguma iesniegšana

lesniegumā jāiekļauj šādu informāciju:

- fiziska persona — vārdu, uzvārdu, personas kodu (nerezidents — personas identifikācijas kodu vai dzimšanas datumu un valstisko piederību), kontaktinformāciju (deklarētās dzīvesvietas adresi vai citu korespondences adresi), tālruņa numuru, elektroniskā pasta adresi);
- juridiska persona — nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un kontaktinformāciju (tālruņa numuru, elektroniskā pasta adresi);
- iegādājamās zemes turpmākās izmantošanas mērķi;
- lauksaimnieciskajai darbībai — apliecinājumu atbilstībai likuma «Par zemes privatizāciju lauku apvidos» 28.¹ panta pirmās daļas 1.punkta b) un c) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem — fiziskai personai, 2.punkta a), b), c) un d) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem — juridiskai personai.
- zemes dzīļu izmantošanai — likuma «Par zemes privatizāciju lauku apvidos» 30.¹panta otrās daļas 3.punktā noteikto apliecinājumu.
- juridiska persona — patiesā labuma guvējus identificējošus datus.
- lesniegumam pievieno:
- darījuma akta projektu;
- notariāli apliecinātu izglītības dokumenta kopiju vai izglītības dokumenta kopiju, uzrādot klātienē oriģinālu, ja nepieciešams apliecināt izglītības atbilstību

likuma «Par zemes privatizāciju lauku apvidos» 28.¹panta pirmās daļas 1.punkta «b» apakšpunktā vai 2.punkta «c» apakšpunktā minētajām prasībām;

- nerezidenti (fiziskā persona, juridiskā persona) — dokumentu par nodokļu nomaksas stāvokli valstī, kurā ir to pastāvīgā dzīvesvieta vai kurā tās ir reģistrētas;
- biedrības un nodibinājumi — apliecinātu izrakstu no statūtiem par darbības mērķi.

Kārtība, kādā lauksaimniecības zemes nomnieks un Latvijas zemes fonda pārvaldītājs īsteno pirkuma tiesības

- 1) Saņemot iesniegumu darījumam ar lauksaimniecības zemi no personas, kurai nav pirkuma tiesības uz atsavināmo zemi, pašvaldības komisija iespējami īsā laikā (MK noteikumu projektā ir paredzētas 3 darbdienas) pēc iesnieguma saņemšanas elektroniski vai rakstiski informē atsavināmās zemes nomnieku par pirkuma tiesību iestāšanos uz atsavināmo zemi, norādot termiņu, līdz kuram sniedzama atbilde un iesniedzams iesniegums un tam pievienojamie dokumenti. *Ar darījuma akta nosacījumiem persona, kurai ir pirkuma tiesības, var iepazīties attiecīgajā novada pašvaldībā.*
- 2) Atsavināmās zemes nomnieks iespējami īsā laikā (MK noteikumu projektā ir paredzētas 10 darbdienas) pēc 1.punktā minētās informācijas saņemšanas informē pašvaldības komisiju par piekrišanu pirkuma tiesību izmantošanai un iesniedz attiecīgu iesniegumu un dokumentus, kas apliecina personas tiesības iegūt īpašumā lauksaimniecības zemi.
- 3) Pašvaldības komisija iespējami īsā laikā (MK noteikumu projektā ir paredzētas 10 darbdienas) pēc šo noteikumu dokumentu saņemšanas no pirkuma tiesību izmantotāja izvērtē atsavināmās zemes nomnieka atbilstību likuma «Par zemes privatizāciju lauku apvidos» 28.panta pirmās daļas un 28.¹panta pirmās daļas prasībām un pieņem lēmumu par piekrišanu darījumam ar lauksaimniecības zemi, nosūtot lēmuma kopiju arī zemes pārdevējam ja ir saņemta informācija/iesniegums un tam pievienotie dokumenti par pirkuma tiesību izmantošanu.
- 4) Ja pašvaldības komisija nesaņem atsavināmās zemes nomnieka piekrišanu pirkuma tiesību izmantošanai vai zemes nomnieks neatbilst likuma «Par zemes privatizāciju lauku apvidos» 28.panta pirmās daļas un 28.¹panta pirmās daļas prasībām vai šāda zemes nomnieka nav, pašvaldības komisija iespējami īsā laikā (MK noteikumu projektā ir paredzēts — ne vēlāk kā 3 darbdienu laikā) pieņem lēmumu par piekrišanu vai atteikumu iesniedzējam iegūt īpašumā atsavināmo zemi. Pašvaldības komisija lēmuma kopiju nosūta arī zemes pārdevējam.

- 5) Persona, kurai atbilstoši likuma «Par zemes privatizāciju lauku apvidos» 30.² panta otrajai daļai vai trešajai daļai ir pirmpirkuma tiesības, iespējami īsā laikā (MK noteikumu projektā ir paredzēts 10 darbdienu laikā) pēc pašvaldības komisijas lēmuma par piekrišanu lauksaimniecības zemes iegūšanai īpašumā saņemšanas sagatavo darījuma akta projektu, pamatojoties uz zemes pārdevēja un pircēja sākotnējās vienošanas nosacījumiem, un darījuma aktā noteiktajā kārtībā samaksā tajā noteikto summu.

Lēmumu pieņemšanas kārtība par lauksaimniecības zemes iegūšanu īpašumā

- 1) Novada pašvaldība izveido pašvaldības komisiju lēmumu pieņemšanai par lauksaimniecības zemes iegūšanu īpašumā vismaz septiņu komisijas locekļu sastāvā, iekļaujot tajā pašvaldības pārstāvjus, un uzaicinot dalībai tajā vismaz vienu tiešās valsts pārvaldes institūcijas pārstāvi.
- 2) Pašvaldības pārstāvjus komisijas sastāvā ievēlē atbilstoši likumā «Par pašvaldībām» noteiktajai kārtībai. Lēmumus komisija pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu. Balsīm vienādi daloties, izšķir priekšsēdētāja balss.
- 3) Komisija no sava vidus ievēlē komisijas sekretāru. Komisijas darbu materiāltehniski nodrošina attiecīgā novada pašvaldība.
- 4) Ja komisijas loceklim vai pieaicinātajam ekspertam saskaņā ar likumu «Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā» rodas interešu konflikts saistībā ar vērtējamo iesniegumu, minētais komisijas loceklis vai eksperts nav tiesīgs piedalīties attiecīgā lēmuma pieņemšanas procesā.

Komisijas pienākumi:

- 1) informēt komisijas locekļus, zemes pircēju, zemes pārdevēju un citas uzaicinātās personas par sēdes norises laiku un darba kārtības jautājumiem (MK noteikumu projektā ir paredzēts — ne vēlāk kā 5 darbdienu pirms attiecīgās sēdes).
- 2) nosūtīt lēmuma atvasinājumu tai novada pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā atrodas atsavināmā zeme, par kuru ir pieņemts attiecīgs komisijas lēmums, ja viena darījuma akta sastāvā esošā atsavināmā zeme atrodas citas novada pašvaldības administratīvajā teritorijā.

Komisijas tiesības:

- 1) uzaicināt uz komisijas sēdi citu institūciju ekspertus;
- 2) pieprasīt iesniedzējam (MK noteikumu projektā ir paredzēts — 3 darbdienu laikā) pēc pieprasījuma saņemšanas novērst konstatētās neprecizitātes iesniegtajā informācijā, papildināt iesniegto informāciju vai iesniegt iztrūkstošos dokumentus, kas apliecina personas tiesības iegūt īpašumā lauksaimniecības zemi.

Noderīgi saimniekošanā

Komisija:

- 1) pārbauda iesniedzēja atbilstību likuma «Par zemes privatizāciju lauku apvidos» 28. panta, 28.¹ panta un 29.panta nosacījumiem;
- 2) pārbauda informāciju par personas īpašumā esošu lauksaimniecības zemi, izmantojot Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas un Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas informācijas sistēmas datus;
- 3) pārbauda Uzņēmumu reģistra informācijas sistēmā biedrību un nodibinājumu darbības laika atbilstību likuma «Par zemes privatizāciju lauku apvidos» 28. panta pirmās daļas 7. punkta nosacījumiem;
- 4) pārbauda vai biedrību un nodibinājumu darbības mērķis atbilst likuma «Par zemes privatizāciju lauku apvidos» 28. panta pirmās daļas 7. punkta nosacījumiem;
- 5) atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem izvērtē vai iegādājamās lauksaimniecības zemes kvalitatīvais novērtējums ir zemāks par 60 ballēm, ja personas iesniegumā zemes turpmākais izmantošanas mērķis ir norādīts zemes dziļu izmantošana;
- 6) par katru komisijas sēdi sastāda protokolu, kuru paraksta visi klātesošie komisijas locekļi; katram komisijas loceklim ir tiesības pievienot protokolam savu atsevišķo viedokli. Komisijas lēmumu par piekrišanu vai atteikumu lauksaimniecības zemes iegūšanai īpašumā komisija noformē izziņas veidā un to paraksta komisijas priekšsēdētājs vai viņa vietnieks komisijas priekšsēdētāja prombūtnes laikā.

Attiecībā uz termiņi un kārtība, kādā zemes nomnieks vai iznomātājs pašvaldību informē par noslēgtajiem lauksaimniecības zemes nomas līgumiem.

1. Pašvaldībām jāievieš zemes nomas līgumu reģistrs (to ievieš tādā formātā, kādā pašvaldība uzskata par nepieciešamu, pieņemama arī zemes nomas līgumu reģistrācijas žurnāla ieviešana vienkāršā pierakstu sistēmas veidā).
2. Zemes nomnieks vai iznomātājs pēc zemes nomas līguma noslēgšanas lauksaimniecības zemes nomas līguma atvasinājumu iesniedz personīgi vai zemes nomas līguma atvasinājumu elektroniski vai pa pastu nosūta tai novada pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā atrodas iznomātā zeme.
3. Novada pašvaldība, saņemot zemes nomas līguma atvasinājumu:
 - 1) izdara atzīmi uz lauksaimniecības zemes nomas līguma atvasinājuma par reģistrēšanu pašvaldības lauksaimniecības zemes nomas līgumu reģistrā, ja zemes nomas līguma atvasinājums iesniegts personīgi;
 - 2) nosūta iesniedzējam desmit darbdienu laikā izziņu par zemes nomas līgu-

Noderīgi saimniekošanā

ma reģistrēšanu pašvaldības lauksaimniecības zemes nomas līgumu reģistrā, norādot zemes nomas līguma reģistrācijas datumu un reģistra numuru, ja zemes nomas līguma atvasinājums saņemts elektroniski vai pa pastu.

4. Ja zemes nomas līgumā, kas reģistrēts pašvaldības lauksaimniecības zemes nomas līgumu reģistrā, tiek izdarītas izmaiņas līguma būtiskajās sastāvdaļās vai zemes nomas līgums tiek laužts vai izbeigts ar tiesas nolēmumu, zemes nomniekam vai iznomātājam par to būtu jāinformē attiecīgo novada pašvaldību.
5. Pašvaldība ir tiesīga reģistrēt zemes nomas līgumu reģistrā arī tos zemes nomas līgumus, kuri noslēgti pirms 01.11.2014.

Svarīgi datumi!

- 1) No 19.septembra EPS sistēmā klientiem ir atvērta iespēja iesniegt Lauku bloku precizēšanas pieprasījumus 2015.gada Platību maksājumu sezonai.
- 2) 15.novembrī beidzas pieteikumu pieņemšana PPVA zīdītājgovīm.
- 3) Līdz 19. novembrim Lauku atbalsta dienestā notiek pieteikšanās pasākumam «Lauku saimniecību modernizācija». Pasākuma ietvaros atbalstāmās aktivitātes — jaunu kūtsmēsļu krātuvju būvniecība, esošo kūtsmēsļu krātuvju rekonstrukcija, nepieciešamo būvmateriālu un stacionāro iekārtu iegāde.
- 4) Līdz 28. novembrim Lauku atbalsta dienestā notiek pieteikšanās pasākumam «Arodapmācības un informācijas pasākumi».
- 5) No 31. oktobra līdz 01. decembrim Lauku atbalsta dienestā notiks pieteikšanās pasākumā «Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana». Pasākuma ietvaros atbalstāmās aktivitātes — jaunaudžu kopšana un mazvērtīgo mežaudžu nomaiņa.
- 6) Līdz 20.novembrim Lauku atbalsta dienestā notiek pieteikšanās pasākumā «Investīcijas ražošanas, pārstrādes vai mārketinga iekārtās un infrastruktūrā».
- 7) Līdz 20.novembrim Lauku atbalsta dienestā notiek pieteikšanās pasākumā «Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde».
- 8) No 13.novembra līdz 15.decembrim Lauku atbalsta dienestā notiks pieteikšanās pasākumā «Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana».
- 9) Līdz 30.decembrim var iesniegt iesniegums apdrošināšanas polišu iegādes izdevumu daļējai segšanai.
- 10) No 8.decembra līdz 15.janvārim — projektu pieņemšana Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam modernizācijas un pārstrādes atbalstam.

Pasākumi lauksaimniekiem

- **21.novembrī Rēzeknes novada pašvaldībā**, Atbrīvošanas alejā 95A plkst.10:00 notiks seminārs: **«Iespējas un darāmās lietas piena ražošanas saimniecībā krīzes apstākļos»**. Dalībai seminārā lūdzam pieteikties iepriekš pie biedrības «Zemnieku saeima» biroja administratores Daces Freimutes pa tālr. 67027044 vai rakstot: birojs@zemniekusaeima.lv Seminārs ir bez maksas!
- **26.novembrī Bikstu pagasta pārvaldē** plkst.10:00 notiks seminārs: **Aktualitātes lopkopības saimniecībām**. Dalībai seminārā lūdzam pieteikties iepriekš pie biedrības «Zemnieku saeima» biroja administratores Daces Freimutes pa tālr. 67027044 vai rakstot: birojs@zemniekusaeima.lv Seminārs ir bez maksas!
- **26.novembrī Dojus Latvija telpās** (Ķekavas novads) plkst. 10:00 notiks seminārs: **Praktiskā pieeja piena ražošanas ekonomikai**. Semināru organizē SIA «Agrera», zemnieku kooperatīvs «Trikāta», «Latvijas Holšteinas šķirnes lopu audzētāju asociācija» un SIA «Vidzemes veterinārais serviss». Seminārs ir maksas! Pieteikšanās pie Annas, t. 29119757 vai pa e-pastu: anna.ignate@agrera.lv
- **3.decembrī Varakļānu kultūras namā**, 1. maija ielā 4, plkst. 10:00 notiks seminārs: **Praktiskā pieeja piena ražošanas ekonomikai**. Semināru organizē SIA «Agrera», zemnieku kooperatīvs «Trikāta», «Latvijas Holšteinas šķirnes lopu audzētāju asociācija» un SIA «Vidzemes veterinārais serviss». Seminārs ir maksas! Pieteikšanās pie Annas, t. 29119757 vai pa e-pastu: anna.ignate@agrera.lv
- **10.decembrī Tumes kultūras namā**, Pasta iela 1a, plkst. 10:00 notiks seminārs: **Praktiskā pieeja piena ražošanas ekonomikai**. Semināru organizē SIA «Agrera», zemnieku kooperatīvs «Trikāta», «Latvijas Holšteinas šķirnes lopu audzētāju asociācija» un SIA «Vidzemes veterinārais serviss». Seminārs ir maksas! Pieteikšanās pie Annas, t. 29119757 vai pa e-pastu: anna.ignate@agrera.lv
- **Rezervējiet datumu — Zemnieku saeimas Jaunā gada balle notiks 10.janvārī Jelgavas pilī!**

PĀRPUBLICĒŠANAS GADĪJUMĀ
ATSAUCE UZ
ZEMNIEKU SAEIMU OBLIGĀTA!